

MESTO
TOPOLČANY

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Topolčany

na roky 2022 - 2030

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA TOPOĽČANY NA ROKY 2022 - 2030

schválený Mestským zastupiteľstvom v Topoľčanoch dňa 21.09.2022

Plánovacie obdobie	2022-2030
Schvaľovací orgán	Mestské zastupiteľstvo v Topoľčanoch
Identifikácia územnej samosprávy, pre ktoré sa dokument spracováva	Mesto Topoľčany
Dátum schvaľovania	21.09.2022
Gestor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	JUDr. Alexandra Gieciová, primátorka Mesta Topoľčany MsÚ, Námestie M.R. Štefánika 1/1, 955 01 Topoľčany primatorka@topolcany.sk
Koordinátor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	Mgr. Jana Bieliková, riaditeľka Regionálnej rozvojovej agentúry Topoľčiansko Stummerova 1941/6, 955 01 Topoľčany info@rrato.eu
Tím pre koordináciu participatívnej tvorby PHRSR	Mgr. Katarína Polonská, projektová manažérka Mesta Topoľčany MsÚ, Námestie M.R. Štefánika 1/1, 955 01 Topoľčany katarina.polonska@topolcany.sk
Členovia tímov pracovných skupín podľa jednotlivých tém	1. stavebníctvo, priemysel a inovácie, voda, kanalizácia, doprava, komunikácia Michal Bohát Ing. Zuzana Kopčeková Ing. Rudolf Páleš Mgr. Maroš Kmeťko 2. odpadové hospodárstvo, zelená infraštruktúra, (SMART) energetika Ing. Peter Brloš Mgr. Martin Bucko Mgr. Michal Bakyta Ing. Juraj Marko Ing. Alžbeta Melicherová Mgr. Alena Ferenčíková Ľubomír Halama 3. školstvo, kultúra, šport, mládež, vzdelávanie, cestovný ruch, zdravotníctvo, bytová politika a sociálne otázky Mgr. Jana Peterková PhDr. Vladimíra Matušíková Bc. Andrej Barborka Mgr. Ferdinand Minarovský MUDr. Marta Barboríková Miroslav Bakura, DiS.art. Emília Haláková Magdaléna Junášová
Adresa zverejnenia PHRSR na napr. webovom sídle zadávateľa tvorby stratégie	https://samosprava.topolcany.sk/program-hospodarskeho-a-socialneho-rozvoja-mesta-topolcany.html

1. ÚVOD - Základné východiská procesu tvorby a obsahu

1.1. Inštitucionálne východiská (legislatíva, kompetencie, partneri a inštitucionalizované štruktúry partnerstiev)

1.1.1. Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR	➤ Zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov ➤ Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného SMART (inteligentného, rozumného) rozvoja ➤ Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií schváleného uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017 a nadradené dokumenty
--	---

1.1.2. Rozhodovacie kompetencie v oblasti tvorby a implementácie PHRSR	Mestské zastupiteľstvo v Topolčianoch
--	---------------------------------------

1.1.3. Partneri	Dotknutá verejnosť	➤ občania mesta Topolčany
	Hlavní aktéri rozvoja	➤ Mesto Topolčany ➤ Mestský úrad Topolčany ➤ mestom zriadené a založené organizácie
	Hlavní sociálno-ekonomickí partneri	➤ podnikateľské subjekty na území mesta a investori ➤ subjekty regionálneho rozvoja ➤ sociálne, školské a kultúrne inštitúcie ➤ športové kluby ➤ občianske združenia ➤ štátne inštitúcie a úrady ➤ zariadenia a združenia pre seniorov ➤ iné subjekty a spoločnosti

1.2 Obsahové východiská

1.1.4. Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR	V súvislosti s novým programovým obdobím Európskej únie na roky 2021-2027 a v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja je nevyhnutné aktualizovať základné strategické a programové dokumenty, prostredníctvom ktorých je možné čerpať finančné prostriedky
--	---

	nielen z Európskych štrukturálnych a investičných fondov na podporu rozvojových projektov a aktivít. V súlade so zákonom o podpore regionálneho rozvoja sú vyššie územné celky a obce povinné aktualizovať alebo zostavovať Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce alebo vyššieho územného celku a uviesť v súlade s ustanoveniami novelizovaného zákona platného od 26. apríla 2017. Hlavným cieľom je vychádzať z aktuálnej situácie v území a zostaviť strategickú a implementačnú časť tak, aby sa stala východiskom pre realizáciu budúcich projektov. Na základe toho, že mesto Topoľčany disponuje dokumentom, ktorému platnosť končí v roku 2022, je viac než potrebné vytvoriť nový strategický dokument. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Topoľčany na roky 2022-2030 je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho potenciálu mesta stanovuje strategické ciele a priority jeho rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja mesta, je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja. Cieľom dokumentu je navrhnuť funkčnú stratégiu, ktorá bude zameraná najmä na hospodársky a sociálny rozvoj mesta. Určuje hlavné póly rozvoja, zostavuje strategické ciele a ustanovuje úlohy a potreby pre rozvoj spomínaných oblastí. Ciele sú stanovené tak, aby priniesli mnohostranný rozvoj mesta Topoľčany. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Topoľčany na roky 2022-2030 je možné priebežne aktualizovať, najmä jeho akčný plán. Hodnota a využitie tohto dokumentu je v tom, že bol sformulovaný na základe terénneho výskumu a za podpory miestnej samosprávy, ktorá je informovaná o problémoch a potrebách mesta.
1.1.5. Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štruktúry stratégie PHRSR	kataster Topoľčany, Veľké Bedzany a Malé Bedzany
1.1.6. Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov	<i>Strategické dokumenty na národnej úrovni</i> Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030

	Agenda 2030 Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030 (Envirostratégia 2030) Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky Program Slovensko 2021 - 2027 Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027 Východisková pozícia Slovenskej republiky k politike súdržnosti Európskej únie po roku 2020 Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030 Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 Národný investičný plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030 Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike Národná stratégia Slovenskej republiky pre bezpečnosť cestnej premávky na roky 2021 – 2030 <i>Strategické dokumenty Nitrianskeho samosprávneho kraja</i> Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v regióne Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012 – 2017 SMART koncepcia regionálneho rozvoja NSK do roku 2027 Regionálna inovačná stratégia NSK na roky 2021-2027 Stratégia rozvoja vidieka NSK 2016-2022 Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja Regionálna inovačná stratégia 2021-2027 Regionálny plán udržateľnej mobility NSK Stratégia rozvoja cyklotrás v NSK na roky 2021 – 2027 <i>v čase schválenia PHRSR mesta Topoľčany na roky 2022-2030 v pripomienkovaní:</i> Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030
--	---

	Koncepcia rozvoja kultúry v Nitrianskom samosprávnom kraji na roky 2021-2027 (s výhľadom do roku 2030) Koncepcia rozvoja cestovného ruchu (2021-2027) Strategické dokumenty Mesta Topoľčany Územný plán mesta Topoľčany Pasport miestnych komunikácií Koncepcia rozvoja mesta Topoľčany v tepelnej energetike Program rozvoja bývania mesta Topoľčany na roky 2016 – 2025 Komunitný plán sociálnych služieb mesta Topoľčany na roky 2018 – 2023 Zásady ochrany pamiatkových zón mesta Topoľčany Program odpadového hospodárstva Mesta Topoľčany na roky 2016 – 2020 Koncepcia rozvoja športu mesta Topoľčany na roky 2020 – 2023 Pasport verejnej zelene Koncepcia práce s mládežou mesta Topoľčany na roky 2022 – 2029
1.1.7. Informácia o procese participatívnej PHRSR tvorby	Na tvorbe a pripomienkovaní PHRSR sa podieľali tri pracovné skupiny zložené zo zástupcov poslancov MsZ, zamestnancov MsÚ, odborníkov a občanov v týchto oblastiach: <i>1. stavebníctvo, priemysel a inovácie, voda, kanalizácia, doprava, komunikácia</i> <i>2. odpadové hospodárstvo, zelená infraštruktúra, (SMART) energetika</i> <i>3. školstvo, kultúra, šport, mládež, vzdelávanie, cestovný ruch, zdravotníctvo, bytová politika a sociálne otázky</i> PHRSR spracovala <i>Regionálna rozvojová agentúra Topoľčiansko</i>, ktorá celý proces spracovania dokumentu komunikovala s vedením mesta a Projektovým referátom MsÚ a zahrnula doň všetky oblasti života v meste Topoľčany, zdroje a poznatky.
1.2.5 Charakteristika a štruktúra dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa mesto nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie mesta Topoľčany.

	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z: a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad jej budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja mesta, b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja mesta pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia, c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHRSR mesta, d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie PHRSR mesta, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHRSR mesta s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie formou akčných plánov a e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie PHRSR mesta. Tieto časti sú rozdelené do príslúchajúcich kapitol. Vypracovanie PHRSR mesta zabezpečuje mesto pri uplatnení participatívneho prístupu a na báze partnerstva. Aktualizácia PHRSR mesta sa vypracúva podľa potreby. PHRSR ako aj jeho aktualizáciu schvaľuje mestské zastupiteľstvo. Schválenie PHRSR mesta a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2. Tvorba PHRSR je optimálnym nástrojom a jedinečnou možnosťou na strategický pohľad do samosprávy vôbec. Základom PHRSR mesta je teda občan.

2. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ

2.1 Vyhodnotenie predchádzajúceho programového obdobia mesta Topolčany

V tejto kapitole sú informácie ohľadom realizácie a úspešnosti projektov v programovom období 2014 – 2020.

Z celkového počtu 68 projektových zámerov, ktoré boli navrhnuté na rok 2014 sa podarilo úspešne zrealizovať celkovo 56 projektov, čo predstavuje celkovo 82% úspešnosť. Celkovo 43 projektov (63%) bolo zrealizovaných v nižších finančných nákladoch ako bolo plánované. Realizácia niektorých projektov bola finančne menej náročná ako pôvodný navrhovaný rozpočet z dôvodu, že cenové ponuky dodávateľov, ktorí boli zodpovední za ich realizáciu boli nižšie v porovnaní s pôvodným návrhom. Zároveň sa však zníženie niektorých cien projektov menilo z dôvodu rozdielu realizácie v porovnaní s pôvodným zámerom. V porovnaní s pôvodným plánom sa nezrealizovalo celkovo 12 projektov (18%) a celkovo 13 projektov (19%) sa zrealizovalo s vyšším rozpočtom.

Z celkového počtu 33 projektových zámerov, ktoré boli navrhnuté na rok 2015 sa podarilo úspešne zrealizovať celkovo 20 projektov, čo predstavuje celkovo 60,60% úspešnosť. Celkovo 15 projektov (75,00%) bolo zrealizovaných v nižších finančných nákladoch ako bolo plánované. Realizácia niektorých projektov bola finančne menej náročná ako pôvodný navrhovaný rozpočet z dôvodu, že cenové ponuky dodávateľov, ktorí boli zodpovední za ich realizáciu boli nižšie v porovnaní s pôvodným návrhom. Zároveň sa však zníženie niektorých cien projektov menilo z dôvodu rozdielu realizácie v porovnaní s pôvodným zámerom. V porovnaní s pôvodným plánom sa nezrealizovalo celkovo 13 projektov (39,40%) a celkovo 5 projektov (25,00%) sa zrealizovalo s vyšším rozpočtom.

Z celkového počtu 149 projektových zámerov, ktoré boli navrhnuté na rok 2016 sa podarilo úspešne zrealizovať celkovo 111 projektov, čo predstavuje 74,49 % úspešnosť. Celkovo 69 projektov (62,72 %) bolo zrealizovaných v nižších finančných nákladoch ako bolo plánované. Realizácia niektorých projektov bola finančne menej náročná ako pôvodný navrhovaný rozpočet z dôvodu, že cenové ponuky dodávateľov, ktorí boli zodpovední za ich realizáciu boli nižšie v porovnaní s pôvodným návrhom. Zároveň sa však zníženie niektorých cien projektov menilo z dôvodu rozdielu realizácie v porovnaní s pôvodným zámerom. V porovnaní s pôvodným plánom sa nezrealizovalo celkovo 32 projektov (21,49 %) a celkovo 28 projektov (25,47 %) sa zrealizovalo s vyšším rozpočtom. Pre všetky projekty v gescii mesta Topolčany, ktoré boli realizované s vyšším rozpočtom ako je uvedené v predpokladaných nákladoch boli počas roka navyšované finančné alokácie pri príležitostiach zmien rozpočtu, ktoré boli schválené mestským zastupiteľstvom. Okrem uvedeného sa zrealizovalo celkovo 14 projektov (12,61 %) v zmysle rozpočtu navrhnutého v pláne realizácie projektov a celkovo v prípade 6 projektov (4,02 %) neboli poskytnuté informácie o ich realizácii.

Z celkového počtu 140 projektových zámerov, ktoré boli navrhnuté na rok 2017 sa podarilo úspešne zrealizovať celkovo 121 projektov, čo predstavuje 86,43% úspešnosť. Celkovo 77 projektov (63,64%) bolo zrealizovaných v nižších finančných nákladoch ako bolo plánované. Realizácia niektorých projektov bola finančne menej náročná ako pôvodný navrhovaný rozpočet z dôvodu, že cenové ponuky dodávateľov, ktorí boli zodpovední za ich realizáciu boli nižšie v porovnaní s pôvodným návrhom. Zároveň sa však zníženie niektorých cien projektov menilo z dôvodu rozdielu realizácie v porovnaní s pôvodným zámerom. V porovnaní s pôvodným plánom sa nezrealizovalo celkovo 19 projektov (13,57%) a celkovo 23 projektov (19,01%) sa zrealizovalo s vyšším rozpočtom. Pre všetky projekty v gescii mesta Topoľčany, ktoré boli realizované s vyšším rozpočtom ako je uvedené v predpokladaných nákladoch boli počas roka navyšované finančné alokácie pri príležitostiach zmien rozpočtu, ktoré boli schválené mestským zastupiteľstvom. Okrem uvedeného sa zrealizovalo celkovo 16 projektov (11,43%) v zmysle rozpočtu navrhnutého v pláne realizácie projektov a v prípade 5 projektov (4,13 %) neboli poskytnuté informácie o výške rozpočtu v akom boli realizované.

Z celkového počtu 147 projektových zámerov, ktoré boli navrhnuté na rok 2018 sa podarilo úspešne zrealizovať celkovo 106 projektov, čo predstavuje 72,11% úspešnosť. Celkovo 64 projektov (60,38%) bolo zrealizovaných v nižších alebo rovných finančných nákladoch ako bolo plánované. Realizácia niektorých projektov bola finančne menej náročná ako pôvodný navrhovaný rozpočet z dôvodu, že cenové ponuky dodávateľov, ktorí boli zodpovední za ich realizáciu boli nižšie v porovnaní s pôvodným návrhom. Zároveň sa však zníženie niektorých cien projektov menilo z dôvodu rozdielu realizácie v porovnaní s pôvodným zámerom. V porovnaní s pôvodným plánom sa nezrealizovalo celkovo 34 projektov (23,12 %) a celkovo 37 projektov (25,17 %) sa zrealizovalo s vyšším rozpočtom. Pre všetky projekty v gescii mesta Topoľčany, ktoré boli realizované s vyšším rozpočtom ako je uvedené v predpokladaných nákladoch boli počas roka navyšované finančné alokácie pri príležitostiach zmien rozpočtu, ktoré boli schválené mestským zastupiteľstvom. Okrem uvedeného sa zrealizovalo celkovo 26 projektov (17,69%) v zmysle rozpočtu navrhnutého v pláne realizácie projektov a v prípade 11 projektov (10,38%) neboli poskytnuté informácie o výške rozpočtu v akom boli realizované. Najvýznamnejšie zmeny v porovnaní s pôvodným plánom realizácie projektov sú uvedené v Záverečnom účte mesta za rok 2018, ktorý je pravidelne aktualizovaný a zverejňovaný na webovom sídle mesta Topoľčany, v časti Transparentné mesto ako položka Záverečné účty mesta a rozborý hospodárení.

Z celkového počtu 136 projektových zámerov, ktoré boli navrhnuté na rok 2019 sa podarilo úspešne zrealizovať celkovo 85 projektov (62,50%). V porovnaní s pôvodným plánom sa nezrealizovalo celkovo 20 projektov (14,70%). Z počtu 76 projektových zámerov, ktoré boli navrhnuté na rok 2020 sa podarilo úspešne zrealizovať celkovo 12 projektov (15,78%). V porovnaní s pôvodným plánom sa nezrealizovalo celkovo 44 projektov (57,89%).

2.2 Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHRSR neimplementovala

Medzi kľúčové problémy a trendy, ktoré ovplyvňujú výrazne rozvoj mesta Topolčany, patria:

- prítomnosť atraktívne málo prítiažlivých verejných priestranstiev
- zlý technický stav komunikácií
- absencia cykloturistických chodníkov, samostatných pruhov pre cyklistov a pod.
- migračný úbytok obyvateľstva
- zlý technický stav niektorých kultúrnych zariadení
- zlý technický stav niektorých detských ihrísk a športových zariadení
- nízka energetická efektívnosť verejných budov

2.3 Analýza východiskovej situácie mesta s väzbami na širšie územie

Mesto Topolčany sa nachádza na západnom Slovensku, na severe Nitrianskeho kraja, v okrese Topolčany. Rozloha predstavuje 27,58 km² a hustota obyvateľstva je 915 obyvateľov km². K 31.12.2022 žilo na jeho území spolu 25 249 obyvateľov. Z hľadiska veľkostnej kategorizácie sídiel sa radí záujmové územie medzi mestské, stredne veľké sídla, ktoré súčasne plnia funkciu centra regiónu zabezpečujúceho vyššiu a špecifickú obslužnú infraštruktúru pre obyvateľov všetkých obcí okresu. Topolčany sa skladajú z 3 katastrálnych území, ktoré tvoria mestská časť Malé Bedzany, mestská časť Veľké Bedzany a samotné mesto Topolčany. Topolčany na severe hraničia s obcami Prašice a Norovce, na západe s obcami Solčianky, Krušovce a Práznovce. Južnú hranicu tvoria obce Solčany a Nitrianska Streda a na východnej hranici susedia s Nemčicami, Tovarníkmi a Jacovcami. Geografickú polohu záujmového územia charakterizujú súradnice 18° 17' východnej geografickej dĺžky a 48° 55' severnej geografickej šírky. Tento bod označuje stred sídla, ktorý má nadmorskú výšku 174 m n. m. Z fyzicko-geografického hľadiska sú Topolčany lokalizované na území Podunajskej pahorkatiny, v časti Bojnianska pahorkatina a Stredonitrianska niva. Naprieč územím vo východnej časti preteká rieka Nitra, ktorá je najvýznamnejším vodným tokom mesta. Vzdialenosť Topolčan od krajského mesta Nitra je 34 km. Najvýznamnejším dopravným spojením s okolitými regiónmi je štátna cesta I/64. V západno – východnom smere vedie záujmovým územím cesta II/499, ktorá slúži ako dopravná spojnica s mestom Piešťany a diaľničným ťahom. D1. Okrem spomínaných prechádza mestom i železničná trať č. 140 Nové Zámky – Prievidza.

Symbody mesta Topolčany

Erb mesta Topolčany tvoril dvojramenný kríž v upravenom tvare s polmesiacom medzi jeho brvnami a vľavo hviezdou medzi brvnami vpravo. Od roku 1980 používa mesto obnovený historický erb, ktorý predstavuje na modrom rannom gotickom štíte zlatý dvojramenný kríž, medzi ramenami ktorého je vpravo zlatá hviezda a vľavo obrátený polmesiac.

Vlajka mesta Topolčany má farby mestského erbu usporiadané do tvaru modro-žltej šachovnice.

Pečať mesta Topoľčany je okrúhla s priemerom 45 mm, po obvode ktorej je nápis „MESTO TOPOĽČANY“.

Logo mesta Topoľčany je používané od roku 2019. Topografické logo mesta sa používa ako prvok vizuálnej komunikácie a jeho autorom je Marek Rehák. Logo sa používa na webových stránkach mesta, sociálnych sieťach, plagátoch. Logo je tmavomodrej farby s farebne odlišenou koncovkou TO, ktorá v komunikácii plní zdvojený účel zámena a všeobecne využívanej skratky mesta.

Obrázok č. 1 – Symboly mesta (erb, pečať, vlajka a logo)

Zdroj: MsÚ Topoľčany

HISTÓRIA A CESTOVNÝ RUCH MESTA TOPOĽČANY

Stručná história mesta

Na území mesta Topoľčany sa sledovali viaceré významné archeologické nálezy významných kultúr. Najstaršie nálezy pochádzajú z doby kamennej a v mladšej dobe bronzovej bolo už územie osídlené. Najstaršia písomná zmienka o Topoľčanoch je evidovaná v listine, ktorou kráľ Belo III. daroval Topoľčany Seudovi a Martinovi. Vtedy sa nazývali Topoľčany Topolnách. Mesto počas stáročí vystriedalo mnoho majiteľov. Napríklad v 13. storočí patrili Matúšovi Čákovi. Jeho synovec Matúš Čák Trenčiansky tu dal postaviť hrad, ten sa dodnes vypína nad obcou Podhradie, severozápadne od Topoľčian. Mesto získalo privilégia koncom 13. storočia alebo začiatkom 14. storočia. Žiaľ, žiadne listiny sa nezachovali ale už v roku 1342, keď panoval Karol Róbert, sa spomínajú ako kráľovské mesto. V roku 1389 sa Topoľčany stávajú poddanským mestom, pretože ich kráľ Žigmund daroval feudálom a tak nastáva obrat v živote mesta. Mešťania museli hájiť svoje práva a neskôr sa za poplatok vykupovali z poddanských povinností. Nezhody pretrvávali do polovice 18. storočia. Husiti mali v moci hrad a neskôr aj mesto od roku 1341. Odišli až v roku 1434 po výkupnom. To zanechalo dopad na okolí Topoľčian, kde sa dlho zachovali myšlienky

husitského hnutia a to najmä medzi drobnými zemanmi. Začiatkom 15. storočia mesto obklopovali hradby, bol tu sklad soli a vyberalo sa aj mýto. V roku 1599 bolo mesto dobyté Turkami, ktorí ho následne zničili. V 17. storočí sa začínajú rozmáhať remeslá a obyvatelia sa venujú tiež poľnohospodárstvu a to najmä pestovaniu šafranu a obchodovaniu s ním. Avšak jarmoky a trhy v meste preslávilo obchodovanie s vlnou. V 19. storočí mali Topoľčany charakter remeselného a obchodného mestečka. Železnica viedla mestom od roku 1882. V tomto roku bol aj slávnostne uvedený do prevádzky úsek Nitra – Topoľčany a v roku 1896 bola železnica predĺžená do Prievidze, čo viedlo k hospodárskemu rastu mesta. Napriek tomu, že Topoľčany mali dobre rozvinutú poľnohospodársku výrobu, prvé podniky na spracovanie poľnohospodárskych produktov vznikajú až v druhej polovici 19. storočia a začiatkom 20. storočia. Medzi prvé podniky v meste patrila rafinéria na výrobu umelých tukov, kvasníc a pečivových práškov. Založená tu bola tiež octáreň, pálenica, sladovňa, továreň na káble, parná píla a továreň na nábytok, ktorý začala v roku 1947 vyrábať firma Drevoindustria a podnik Mier. Tieto dva podniky patrili k najväčším výrobcam nábytku v Československu. V nábytkárskej tradícii od roku 1999 pokračuje firma Decodom.

Predpoklady na cestovný ruch

Cestovný ruch je veľmi dôležitým faktorom pre rozvoj územia. Pozostáva z primárnej a sekundárnej ponuky. Do primárnej ponuky cestovného ruchu patria najmä prírodné podmienky. Za atraktívne prírodné podmienky môžeme považovať tiché a pekné prírodné prostredie, taktiež chránenú krajinnú oblasť alebo krajinný úkaz. Približne 17 km od mesta sa nachádza rekreačné stredisko Duchonka aj s autokempingom na brehu vodnej nádrže. Často je navštevované v letnom období. Konajú sa tu tiež rôzne kultúrne podujatia, festivaly a sú tu dobré možnosti na športovanie, člnkovanie i rybačku. V okolí sa nachádza aj niekoľko značených cyklotrás. K ďalším rekreačným oblastiam v okolí patria napríklad Nemečky, kde sa nachádza viacúčelová vodná nádrž a obec Podhradie, kde sa rozprestiera zrúcanina Topoľčianskeho hradu. Nachádzajú sa tu tiež lyžiarske vleky, penzión a jaskyňa. K primárnej ponuke môžeme zaradiť tiež kultúrne a historické pamiatky. Mesto by sa malo preto snažiť o udržiavanie týchto pamiatok v dobrom stave. Prostredie mesta bude krajšie a na území sa nebudú nachádzať chátrajúce historické pamiatky v zlom stave. Do sekundárnej ponuky cestovného ruchu patria stravovacie a ubytovacie služby. Každé územie s potenciálom na rozvoj cestovného ruchu by sa malo snažiť využiť svoje výhody cestovného ruchu. K turisticky atraktívnym zaujímavostiam v meste patrí letné kúpalisko, kde sa môžu návštevníci schladiť v letných mesiacoch. Kúpalisko poskytuje široké spektrum možností. Pre najmenších je k dispozícii detské ihrisko, brodisko a vzduchová trampolína, nachádza sa tu bazén pre plavcov a samozrejme aj tobogán. Milovníci aktívneho oddychu tu nájdu volejbalové a nohejbalové ihrisko, umiestnené sú tu tiež stolnotenisové stoly, tenisové kurty a nachádza sa tu aj fitpark.

Z nasledujúcej tabuľky č. 1 môžeme vidieť, že mesto Topoľčany sa venuje rozličným spoločenským aktivitám. Tým, že mesto organizuje rozličné spoločenské podujatia obohacuje a uspokojuje duševné potreby obyvateľov. Programy a organizované podujatia sú zamerané na všetky vekové kategórie obyvateľov a zároveň poskytujú možnosť sa aktívne podieľať na spoločenskom a aj kultúrnom dianí v meste. Viaceré podujatia sú pre obyvateľov a návštevníkov pripravované každoročne.

Tabuľka č. 1 - Organizované podujatia v meste Topoľčany v roku 2021

Mesiac	Názov podujatia
máj	Stavanie mája Hodové slávnosti - Veľké Bedzany Radošinské naivné divadlo
jún	Deň rodiny Koncert vážnej hudby Odhalenie pamätnej tabule Rudolfovi Vrbovi Deň detí Martin Kučera - krst knihy Otvorenie letného kúpaliska Koncert víťazov konzervatória SR Divadelné predstavenie: Príbeh R. Vrbu Hody na Mravenisku prechádzky operou
júl	Kultúrne leto
august	Mestská stanovačka Divadelné predstavenie Topoľčianske hody Kultúrne leto Piknik v parku športovcov
september	Kultúrne leto Ukončenie leta Otvorenie športovej haly Hody - Malé Bedzany Európsky týždeň mobility
október	Šarkaniáda 2021 Kumšt teatro Divadelné predstavenie seniori Topoľčianska hudobná jeseň

Zdroj: MsÚ Topoľčany 2022

Pamätihodnosti mesta

Veľkým lákadlom pre turistov okrem turistických chodníkov a cyklotrás v okrese Topoľčany sú aj kultúrne pamiatky v meste Topoľčany. Ich výskyt predstavuje bohatú históriu a má veľký vplyv na cestovný ruch. V tabuľke číslo 2, môžeme vidieť prehľad kultúrnych pamiatok, ktoré predstavujú hnutel'nú časť kultúrneho dedičstva.

Kostol Nanebovzatia Panny Márie sa nachádza na Námestí M. R. Štefánika. Najstaršia písomná zmienka je z roku 1285. Kostol v roku 1731 vyhorel. Terajší vzhľad rímskokatolíckeho kostola je z

rokov 1790 – 1802. Kostol sa nachádza v strede historického námestia. Je zasvätený Nanebovzatíu Panny Márie a zdobený barokovou výmaľbou. Kostol sa považuje za neskorobarokové dielo.

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, zdroj: RNDr. Vladimír Grežo – autor fotografie

Farský kostol sv. Gorazda sa začal stavať v roku 1995, posvätený bol 13.5.2000. Projekty pre stavbu vypracoval Ing. arch. Stanislav Babčan. Nachádza sa v ňom socha Fatimskej Panny Márie od 13.5.2004. Farníci ju prevzali zo sanktuária Matky Božej Fatimskej 9.5.2004 z rúk otca biskupa.

Farský kostol sv. Gorazda, zdroj: RNDr. Vladimír Grežo - autor fotografie

Kaplnka Panny Márie Karmelskej na Krušovskej ulici bola postavená v barokovom slohu v roku 1750. A slúžila prevažne na smútočné obrady pri rozlúčke so zosnulými. V jej okolí sa pôvodne nachádzal cintorín. Z tohto dôvodu ľudia zvyknú nazývať túto lokalitu pomenovaním "smrťka".

Kaplnka Panny Márie Karmelskej, zdroj: RNDr. Vladimír Grežo - autor fotografie

Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie prirodzenou súčasťou mesta Topolčany je Kalvária, ktorá sa nachádza v západnej časti mesta v lokalite s názvom Pod Kalváriou. Súbor objektov kalvárie bol postavený v rokoch 1853 až 1856 v neogotickom slohu. Jej vznik súvisí s tradíciou zázračnej Panny Márie Veľkotoľčianskej. Miesto pre výstavbu kalvárie bolo vybrané pri prameni, s ktorým je spojená povest' o zázračnej vode. Zásluhu na jej postavení mal topolčiansky dekan Vincent Kubica. Kalvária pozostáva zo 14 kaplniek krížovej cesty a ďalších objektov. Centrom komplexu je kaplnka Sedembolestnej Panny Márie, postavená nad prameňom uprostred svahu. Kalvária pôvodne vrcholila tromi drevenými krížmi.

Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie, zdroj: RNDr. Vladimír Grežo - autor fotografie

Tabuľka č. 2 – Zoznam národných kultúrnych pamiatok mesta Topolčany

Unifikovaný názov NNKP	Zaužívaný názov NNKP	Číslo ÚZPF	Adresa	Doplňujúci údaj
POMNÍK	pylón so súsoším / padlí partizáni	253/1	17. novembra	1 pamiatkový objekt (PO)
CINTORÍN	Starý cintorín	254/1-10.	Krušovská	10 PO
VILA A PAM.TAB.	mestská knižnica, mučiareň SS	2190/1-2.	ČSL armády 28	2 PO
VILA	vila	2485/1	Stummerova 7	1 PO
KALVÁRIA	Kalvária	2486/1-20.	Pod Kalváriou	20 PO
DOM BYTOVÝ	Tribečské kultúrne centrum	2536/1	Stummerova 16	1 PO
RADNICA	Radnica	2537/1	Nám. M. R. Štefánika 1	1 PO
FARA	rímskokatolícka fara	2538/1	Nám. M. R. Štefánika 61	1 PO
VILA A PARK	vila správcu cukrovaru	10678/1-2.	Pod Kalváriou 145	2 PO
VILA A FONTÁNA	vila riaditeľa továrne Stummer	10679/ 1-2.	Pílska 3	2 PO
VILA	vila dr. Petrikoviča	10680/1	Čsl. Armády 36	1 PO
CINTORÍN ŽIDOVSKÝ	židovský cintorín	10692/1-17.	Krušovská 85	17 PO
DOM BYTOVÝ	meštiansky dom	10698/1	Štúrova 8	1 PO
VILA	Lekáreň	10699/1	Hollého 5	1 PO
VILA	Vila dr. Mokrého	11002/1	Moyzesova 3	1 PO
SOCHA NA PODSTAVCI	socha voľná v božej muke	11409/2	Broskyňová	2 PO
NEMOCNICA S AREÁLOM	areál starej nemocnice	11466/1-7.	Pavlovova	7 PO
VILA A OPLOTENIE S BRÁNOU	Bilikova vila	11473/1-2.	Stummerova 44	2 PO
KOSTOL	farský kostol Nanebovzatia P.M	11598/1	Nám. M. R. Štefánika 40	1 PO
DOM MEŠTIANSKY	meštiansky dom	11771/1	Nám. M. R. Štefánika 37	1 PO
DOM BYTOVÝ	Dom politických strán	11832/1	Pribinova 72	1 PO
VILA A OPLOTENIE	Červený kríž	11900/1-2.	Stummerova 15	2 PO
SÚD	kráľovský súd, múzeum	11937/1	Krušovská 1	1 PO
KAPLNKA POHREBNÁ A CINTORÍN PRÍKOSTOLNÝ	pohrebná kaplnka Panny Márie Karmelskej	12251/1-2.	Krušovská 36	2 PO
BUDOVA ADMINISTRATÍVNA A OPLOTENIE	Okresná sociálna poisťovňa	12265/1-2.	17. novembra 14	2 PO
POMNÍK	pylón so súsoším / padlí partizáni	253/1	17. novembra	1 pamiatkový objekt (PO)

Zdroj: MsÚ Topolčany 2022

Prírodné podmienky

Prírodné pomery sú podstatným činiteľom, ktorý ovplyvňuje rozvoj územia mesta a vplýva tiež na jeho ekonomickú prosperitu. V prípade, keď ide o rozvoj ekonomiky, prírodné pomery určujú hlavne lokalizáciu podnikateľských subjektov a firiem. Čím je geografická poloha výhodnejšia a prírodné podmienky jednoduchšie, tým je väčšia pravdepodobnosť, že sa v území usadí podnikateľský subjekt a firma tak nemusí investovať do úprav terénu na tomto území. Prírodné podmienky taktiež vplývajú na sídelnú štruktúru

a pôsobia na život obyvateľov v regióne. Naopak však, rôzny tvar reliéfu, výskyt pohorí, či ďalších zaujímavých prírodných úkazov môže viesť k podmieneniu cestovného ruchu v záujmovej oblasti.

Morfogeografické pomery

Z geomorfologického hľadiska sa záujmové územie radí do celku Podunajská pahorkatina, z ktorého do neho zasahujú Nitrianska niva a Nitrianska pahorkatina (tab. č. 2). Nitrianska pahorkatina tvorila pôvodne štruktúrnú tabuľu, ktorá koncom pliocénu bola jednotná, ale v neskoršom období sa v dôsledku nerovnomerných neotektonických pohybov rozčlenila na podcelky. Pleistocénna etapa vývoja reliéfu sa prejavila najmä zlomami, procesmi stráňovej modelácie a mohutnou eolickou činnosťou v podobe navievania spraší a eolických pieskov, ktoré zamaskovali primárne formy reliéfu.

Tabuľka č. 3 – Geomorfologické členenie mesta Topoľčany

Geomorfologická jednotka	Názov geomorfologickej jednotky	
sústava	Alpsko-himalájska	
podsústava	Panónska panva	
provincia	Západopanónska panva	
subprovincia	Malá dunajská kotlina	
oblasť	Podunajská nížina	
celok	Podunajská pahorkatina	
podcelok	Nitrianska niva	Nitrianska pahorkatina
časť	Stredonitrianska niva	Bojnianska pahorkatina

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

Geologická stavba

Z hľadiska regionálneho geologického členenia Slovenska, ktoré vymedzuje jednotky troch rádov a v niektorých prípadoch vyčleňuje i jednotky štvrtého rádu, mesto Topoľčany tvoria vnútrohorské panvy a kotliny, konkrétne Podunajská panva, z ktorej do sledovaného územia zasahujú Trnavskodubnická panva a na severe Bánovská kotlina. Formovanie základných črt reliéfu záujmového územia spadá do obdobia neotektonickej etapy. Potvrdzujú to poznatky o geologickej stavbe, ako aj vek jednotlivých foriem reliéfu, ktorý nepresahuje hranicu vrchného pliocénu. Na geologickej stavbe územia sa podieľajú sedimenty neogénu, ktoré sú však zakryté sedimentmi kvartéru. Kvartérne sedimenty v podstate zaberajú celé územie mesta s výnimkou plošne malých areálov v jeho západnej časti, kde sa nachádzajú odkryté íly a piesky beladického súvrstvia. Najstaršie kvartérne usadeniny sa začali formovať v strednom pleistocéne, kedy došlo k značnej amplitúde zdvihu a prehĺbenia dolín v podmienkach periglaciálnej klímy, čo malo za následok formovanie sedimentácie fluvialných sedimentov. V období mladšieho pleistocénu sa popri znižujúcej amplitúde zdvihu územia postupne vyrovnávali pozdĺžne profily riek. V tomto období sa tiež

v sledovanom území vytvorili eolické sedimenty, podrobnejšie prachovité až piesčité hliny – spraše, ktoré do značnej miery zamaskovali staršie formy a sedimenty.

V poslednej etape kvartéru, v holocéne sa formovali proluviálne sedimenty a fluviálne sedimenty, konkrétne litofaciálne nečlenené nivné hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov. Okrem spomínaných sedimentov do územia zasahujú tiež deluviálno-polygenetické sedimenty, ktoré sa vyvíjali v priebehu pleistocénu až holocénu a deluviálno – fluviálne sedimenty vo forme ronových hlín, piesčitých hlín s úlomkami, jemnozrnných pieskov a splachov zo spraší, ktorých vývoj sa viaže na mladší pleistocén až holocén.

Vzhľadom na geologickú stavbu záujmového územia sú nerastné suroviny zastúpené vo väčších množstvách iba nerudnými surovinami. Konkrétne sa jedná o ložiská štrkov a štrkopieskov, ktorých prítomnosť v území je výsledkom akumulácie náplavov vodných tokov v poklesávajúcich depresiách.

Hydrologické pomery

Vodné zdroje mesta Topoľčany sa delia na vody povrchové a podpovrchové. Kým povrchové vody tvoria vodné plochy a vodné toky ako rieky a potoky, podpovrchové vody predstavujú zásoby vody pre potreby obyvateľstva, ktoré sú ukryté pod zemským povrchom.

Povrchové vody

Územie mesta Topoľčany patrí do povodia rieky Nitry, ktorá pramení v južných svahoch Malej Fatry a až po vyústenie z hôr tečie prevažne juhozápadným smerom, v oblasti Podunajskej nížiny tečie na juh a nad Komárom ústi do Malého Dunaja. Záujmové územie patrí do základného povodia 4- 21-12 (stredná Nitra), ktoré sa rozprestiera po oboch stranách rieky od zaústenia Bebravy po zaústenie Malej Nitry.

Riečnu sieť mesta Topoľčany tvoria 4 vodné toky. Hlavnou tepnou záujmového územia je rieka Nitra, ktorá preteká jeho východnou časťou. Na základe vodného stavu sa zaraďuje do skupiny vrchovino-nížinných riek, ktoré majú najvyšší vodný stav na jar a naopak najmenej vody majú na konci leta a na začiatku jesene. Južne od intravilánu mesta sa k rieke Nitre pripája Chotina, prameniaca v Považskom Inovci. Chotina preteká záujmovým územím v severojužnom smere, kde tečie naprieč zastavanou časťou mesta.

Severnú časť záujmového územia odvodňujú potoky Ilus a Bedziarsky potok. Oba tieto potoky pretekajú naprieč mestskými časťami Malé a Veľké Bedzany a zlievajú sa pri vodnej nádrži Malé Bedzany. Od nádrže ďalej tečú ako Bedziarsky potok v juhovýchodnom smere, kde sa pri hranici s obcou Práznovce vlievajú do rieky Nitry.

Podpovrchové vody

Dostatok prírodných a využiteľných zdrojov podzemných vôd, ich lepšia kvalita ale i relatívne nízke náklady na ich úpravu z nich robia významný zdroj pitnej vody. Podpovrchové vody sa vo vymedzenom území radia do vodohospodárskej oblasti riečnych náplavov rieky Nitry, ktoré patria k základnému nevýraznému vápenato - horečnato-hydrogenuhličitanovému typu, so zvýšeným obsahom rozpustných látok. Zdrojom podzemných vôd sú povrchové toky v blízkosti pohoria Trábeč a zrážkové vody a vody prestupujúce z mezozoických vrstiev tohto pohoria.

Pôdne druhy a pôdne typy

Pedogeografická stavba územia je rozhodujúcim faktorom z hľadiska jeho využiteľnosti pre poľnohospodársku výrobu. Na základe pôdných typov ho môžeme rozdeliť na dve zóny.

Južnú časť územia tvorí zóna fluvizemí. Fluvizeme patria do skupiny azonálnych pôd, t.j. pôd, ktoré sa vyskytujú v rôznych nadmorských a klimatických oblastiach a ich výskyt je viazaný na fluviálne náplavy v okolí väčších riek. Patria medzi mladé pôdy, ktoré sa nachádzajú v iniciálnom štádiu svojho vývoja s pôdotvorným procesom slabej tvorby a akumulácie humusu, pretože tento proces je, alebo bol v nedávnej minulosti narúšaný záplavami a aluviálnou akumuláciou. V sledovanom území sa z poľnohospodárskeho hľadiska využívajú na pestovanie obilnín, technických plodín a pod. Plošne väčšia je v záujmovom území **zóna hnadozemí**, ktorá sa nachádza v jeho západnej a severnej časti. Hnadozeme sa viažu najmä na spraše, sprašové hliny a neogénne sedimenty. Hnadozeme majú dobrú pútačnú schopnosť a obsahujú dostatok živín, takže patria medzi agronomicky najvhodnejšie pôdy Slovenska. Na území mesta Topoľčany patria medzi najúrodnejšie pôdy, ktoré vyhovujú širšiemu sortimentu rastlín ako napríklad kukurici, repke olejnej, ale aj cukrovej repe, lucerne a pod.

Z poľnohospodárskeho hľadiska je významnou vlastnosťou pôd zrnitosť, ktorá určuje pôdne druhy. V sledovanom území patria všetky pôdne druhy medzi hlinité pôdy (stredne ťažké), ktoré sa viažu na spraše, náplavové kužele a aluviálne naplaveniny. Obsah ílu v nich je od 20% do 30%. Keďže sa tieto pôdy vyvíjali na sprašiach, neobsahujú skelet a preto sa radia do kategórie jemnozemí.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Súčasný stav biosféry mesta Topoľčany je výsledkom dlhodobého vývoja rastlinných a živočíšnych spoločenstiev, ktoré sa nachádzajú na jeho území.

Slovenská republika sa začleňuje do Eurosibírskej podoblasti, ktorá je súčasťou oblasti Holarktis. Samotné mesto Topoľčany sa nachádza v nížinnej podzóne, konkrétne v okrese Nitrianska pahorkatina, z ktorej na jeho územie zasahuje podokres Bojnianska pahorkatina.

Potenciálna prirodzená vegetácia

Potenciálna vegetácia záujmového územia by mala byť tvorená celkovo tromi vegetačnými zónami:

- 1) Lužnými lesmi nížinnými (*Ulmenion*)
- 2) Dubovo-hrabovými lesmi panónskymi (*Quercus robur*-*Carpinenion betuli*)
- 3) Dubovo-cerovými lesmi (*Quercetum petraeae-cerris*)

Potenciálna prirodzená vegetácia mesta Topoľčany je z veľkej časti ovplyvnená činnosťou človeka, ktorá značne pozmenila zloženie pôvodných prirodzených biotopov.

Pozdĺž vodného toku by sa mali rozprestierať **lužné lesy nížinné (*Ulmenion*)**. Spoločenstvá týchto lužných lesov sa viažu na podmáčané údolné alúviá menších tokov, ktoré často zaplavuje pohybujúca sa voda. Zo stromov bývajú zastúpené jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*) a dreviny mäkkých lužných lesov, najmä druhy rodov vrb (*Salix*) a topoľov (*Populus*). V krovinnom poschodí sú to najmä zob vtáči (*Ligustrum vulgare*) a bršlen európsky (*Euonymus europaea*). Na lužné lesy by zo západu mali nadväzovať **dubovo-hrabové lesy panónske (*Quercus robur*-*Carpinenion betuli*)**. Dubovo hrabové lesy panónske sa vyvíjajú na bohatých hlbokých pôdach typu nížinných hnedozemí a ich charakteristickými predstaviteľmi sú dub letný (*Quercus robur*) a druhy ako je bleduľa jarná (*Leucojum vernum*), krivec tulcový (*Gagea spathacea*), mečík strechovitý (*Gladiolus imbricatus*) a i.

Na západe územia mesta by malo do dubovo-hrabového pásma zasahovať **pásmo dubovocerových lesov (*Quercetum petraeae-cerris*)**. Takýto typ vegetácie je charakteristický pre kontinentálnu časť Balkánu. U nás je rozšírený najmä na južnom Slovensku. Toto spoločenstvo je charakteristické výskytom dubu zimného (*Quercus petraea*) a dubu cerového (*Quercus cerris*). Z krovinatých druhov sa tu vyskytujú napríklad vtáči zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), ruža galská (*Rosa gallica*) a i. Medzi ďalšie druhy patria fialka srstnatá (*Viola hirta*), prvosenka jarná šedá (*Primula veris*) a iné.

Reálna vegetácia

V súčasnosti väčšinu extravilánu záujmového územia zaberá agrárna krajina. Z toho vyplýva, že pôvodná (potenciálna) vegetácia bola rekultivovaná tak, aby vyhovovala podmienkam potrebným pre poľnohospodárstvo. Podstatnú časť extravilánu zaberajú polia, na ktorých sa pestujú poľnohospodárske plodiny ako je repka olejná (*Brassica napus napus*), pšenica letná (*Triticum aestivum*), jačmeň jarný (*Hordeum vulgare*), kukurica siata (*Zea mays*) a pod.

Okrem agrárnej krajiny sa v sledovanom území vyskytujú tiež i areály iného porastu, ako sú medze, ktoré sú neobrábanými pásmi s bylinnou vegetáciou medzi poliami. Spolu s remízkami a skupinami stromov, v ktorých rastie topol' čierny (*Populus Nigra*), topol' deltolistý (*Populus deltoides*), či agát biely (*Robina Pseudacacia*), sú miestami, kde hniezdia viaceré ohrozené druhy vtákov.

Pre okolie riek sú charakteristické nízinné krovinné vrbiny, ktorému v krovinnom poschodí dominuje vrba trojtyčinková (*Salix triandra*). Okrem nej sa tu vyskytujú tiež ďalšie druhy ako je vrba košíkarska (*Salix viminalis*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), z bylín sú to najmä prhl'ava dvojdomá (*Urtica dioica*), nezábudka močiarna (*Myosotis palustris*), či kostihoj lekársky (*Symphytum officinale*) a podobne.

Záujmové územie patrí do dvoch rozdielnych biocyklov, limnického a terestrického. Kým podľa terestrického biocyklu spadá mesto Topolčany do provincie stepí, konkrétne do panónskeho úseku, podľa limnického biocyklu je vyčlenené v rámci provincie pontokaspickej v okrese Podunajskom, v jeho stredoslovenskej a západoslovenskej časti.

V záujmovom území je zaznamenaný výskyt troch dominantných typov živočíšnych spoločenstiev.

Spoločenstvo polí a lúk

Najviac rozšírené je spoločenstvo polí a lúk, ktoré je charakteristické tým, že živočíšstvo tejto zoocenózy pôvodne obývalo stepi. Z toho vyplýva, že sa vyvíjalo v relatívne nekrytom a otvorenom priestranstve. Práve tento fakt má za následok jeho schopnosť dokonale farebne splynúť s prostredím, ktoré zabezpečuje ochranu pred predátormi. Medzi jeden z najdôležitejších ekologických faktorov v tomto spoločenstve patrí antropická činnosť, čiže činnosť človeka, ktorá značne ovplyvňuje život miestnej fauny. Medzi hlavných predstaviteľov patrí prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), jarabica poľná (*Perdix perdix*) a vrana obyčajná (*Corvus corone*). Z cicavcov je to najmä líška obyčajná (*Vulpes vulpes*), hranostaj obyčajný (*Mustela erminea*), veverica obyčajná (*Sciurus vulgaris*), zajac poľný (*Lepus europaeus*) a syseľ obyčajný (*Citellus citellus*).

Spoločenstvo ľudských sídlisk

Toto živočíšne spoločenstvo je zastúpené v zastavanej časti záujmového územia. Pre tento typ zoocenózy je charakteristická vysoká miera vplyvu človeka. Stavovce, ktoré žijú v tejto zoocenóze sa podľa vzťahu k človeku, k jeho budovám, hospodárskym a technickým zariadeniam, radia celkovo do troch skupín. Prvú tvoria zvieratá, ktoré hľadajú zdroj výživy zväčša u človeka a v jeho hospodárstve. Medzi takéto druhy patria hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), drozd čierny (*Turdus merula*), myš domová (*Mus musculus*) a iné. Druhú skupinu tvoria druhy, ktoré využívajú domy a hospodárske budovy ako hniezdiská a potravu si hľadajú buď v ich blízkosti, alebo úplne nezávisle od nich. Sem patrí napríklad bocian biely (*Ciconia ciconia*), plamienka driemavá (*Tyto alba*), z cicavcov lasica obyčajná (*Mustela nivalis*) a tchor

obyčajný (*Putorius putorius*). Poslednou skupinou sú živočíchy, ktoré sa vyskytujú v budovách a ich okolí, ale vyskytujú sa aj v iných biotopoch. Tieto druhy si človeka a domáce zvieratá nevšímajú, tvoria najpočetnejšiu skupinu, väčšinou sú malé a vedia sa dobre skrývať. Na ich výskyt v okolí ľudských sídlisk pôsobia atraktívne tie isté prvky ako aj v ostatnej prírode. Medzi hlavných predstaviteľov patria ropucha zelená (*Bufo viridis*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*), jež obyčajný (*Erinaceus europaeus*) a iné.

Spoločenstvo vôd

Poslednou dominantnou zoocenózou, ktorá sa nachádza na území mesta Topoľčany, je živočíšne spoločenstvo vôd, ktoré charakterizujú jeho dve konkrétne podoby. Živočíšne spoločenstvo brehov vôd, ktoré zastupujú druhy žijúce sa vodnými živočíchmi alebo organickými látkami zo styčného pásu vody so suchou zemou a druhy hľadájúce si v ňom skrýšu pred nepriateľmi. Tieto živočíchy si hľadajú potravu vo vode alebo na súši. Medzi charakteristických predstaviteľov patria najmä obojživelníky, ako skokan zelený (*Rana esculenta*) a skokan rapotavý (*Rana ridibunda*), pomerne hojné zastúpenie majú pavúky (*Arachnoidea*). Najväčšiu skupinu tvorí hmyz, ku ktorého hlavným predstaviteľom patrí chvostoskok vodný (*Podura aquatica*), komár útočný (*Aedes vexans*) a rôzne druhy vážok (*Odonata*). Cicavce sa v tomto biotope vyskytujú iba prechodne. Živočíšne spoločenstvo potokov a riek je charakteristické pomerne veľkým množstvom vody, ktorá je už značne znečistená. Dno je štrkovité a piesčité, na pokojnejších miestach sa vytvára vegetácia. Charakteristickou rybou miestnej fauny je mrena severná (*Barbus barbus*), medzi ďalších zástupcov patrí zubáč obyčajný (*Lucioperca lucioperca*), pleskáč vysoký (*Abramis brama*) a kapor obyčajný (*Cyprinus carpio*). Z hadov je zaznamenaný výskyt užovky obľúbenej (*Natrix natrix*). Z vtákov patrí k charakteristickým predstaviteľom rybárík obyčajný (*Alcedo atthis*), ktorý vyhľadáva najmä také miesta, kde sú v blízkosti pieskové, hlinené alebo sprašové stený, do ktorých si hrabe diery na hniezdenie. Z cicavcov je zaznamenaný najmä výskyt krysy vodnej (*Arvicola terrestris*).

Stav životného prostredia

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí mesto Topoľčany medzi zaťažené oblasti a nevyžaduje si osobitnú ochranu ovzdušia v zmysle zákona č. 13/2010 Z.z. o ovzduší. Na znečisťovaní ovzdušia emisiami majú podiel stacionárne zdroje a aj mobilné zdroje – automobilová doprava.

Hluk je nepriaznivý a neblahý jav, ktorý negatívne ovplyvňuje zdravotný stav obyvateľstva a tiež vplýva na životné prostredie. Čo sa týka mesta Topoľčany najväčšou mierou je mesto zaťažené hlukom z intenzívnej automobilovej dopravy.

Obyvateľstvo

Pozorovanie požiadaviek obyvateľstva žijúceho na území mesta Topoľčany patrí k ich nevyhnutnosti. Na to, aby mesto poznalo potreby svojich obyvateľov, potrebuje zistiť jeho základné demografické charakteristiky. Ide o dynamiku obyvateľstva, jeho počet, štruktúru a priestorové rozloženie. K úplne najzákladnejším demografickým ukazovateľom patrí jeho počet a vývoj počas jednotlivých rokov. Tento ukazovateľ dáva obraz o sile sledovanej populácie a o tom, ako je územie zaľudnené. K ľudským zdrojom sa tiež viažu ekonomické aktivity a rôzne procesy, ktoré sú navzájom poprepájané. U obyvateľov sa sleduje vek, vzdelanie a náboženské vierovyznanie. Tieto faktory ovplyvňujú ekonomické aktivity, pôsobia na trh práce, alokáciu podnikateľských subjektov a stav a mieru nezamestnanosti.

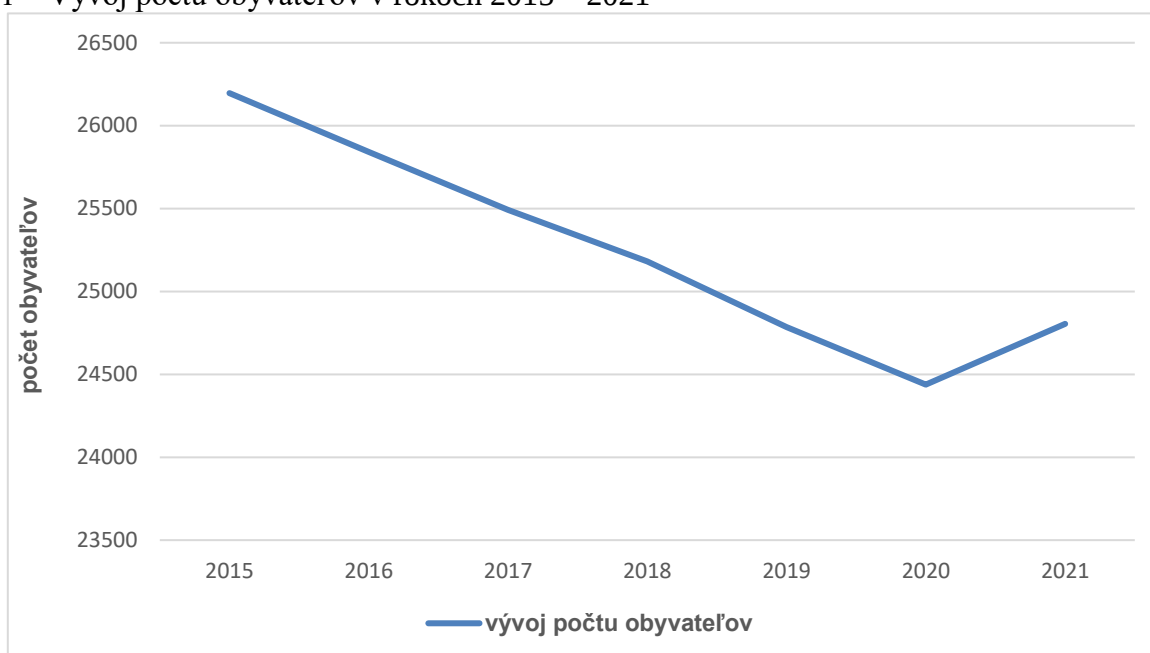
Počet obyvateľov k 31. 12. 2021 predstavoval hodnotu 24 804 obyvateľov. V nasledujúcej tabuľke (č. 4), môžeme vidieť vývoj obyvateľstva v rokoch 2015 – 2021. Vývoj populácie je ovplyvňovaný rôznymi ekonomickými faktormi, politickou, sociálnou a technickou situáciou, ďalej tento vývoj značne ovplyvňujú aj vonkajšie faktory ako vojny, životná úroveň, lekárska starostlivosť a pod.

Tabuľka č. 4 - Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2015 – 2021

roky	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
počet obyvateľov	26 196	25 842	25 492	25 181	24 785	24 438	24 804
narodených	215	222	213	224	210	206	191
zomretých	248	256	239	249	273	265	404
prirodzený prírastok	-33	-34	-26	-25	-63	-59	-213
prist'ahovaných	341	330	294	333	330	253	309
odst'ahovaných	533	650	618	618	663	541	540
migračný prírastok	-192	-320	-324	-285	-333	-288	-231
celkový prírastok	-225	-354	-350	-310	-396	-347	-444

Zdroj: SÚ SR 2022

Graf č. 1 – Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2015 – 2021

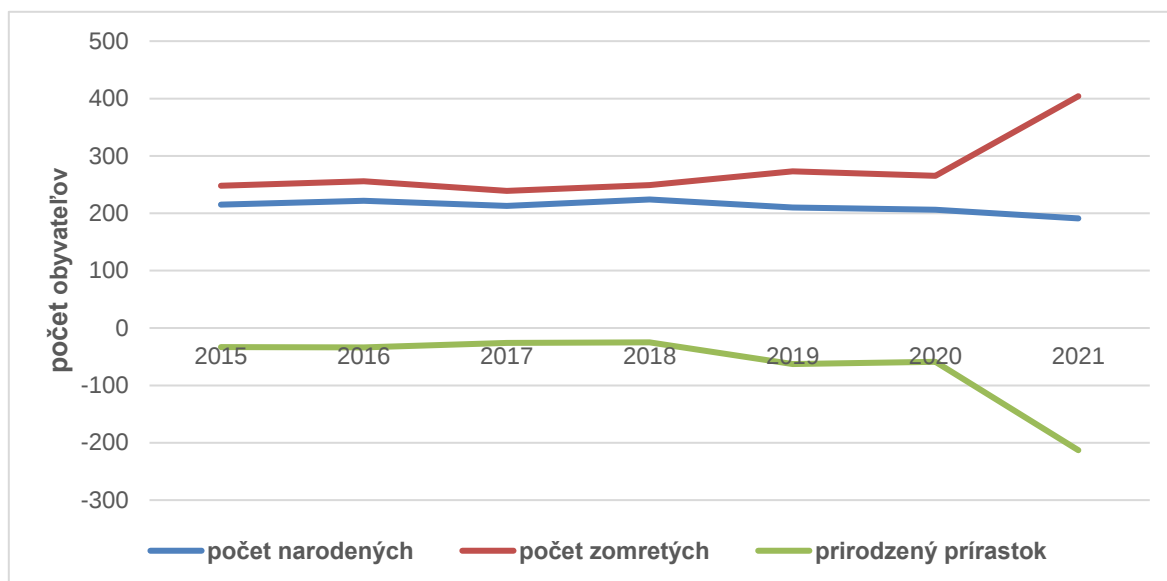

Zdroj: vlastné spracovanie

Vývoj počtu obyvateľstva v priebehu 7 rokov vykazuje v záujmovom území klesajúcu tendenciu, čo znamená, že zomrelo viac ľudí ako sa narodilo. Najvyšší počet obyvateľov bol zaznamenaný v roku 2015, kedy hodnota obyvateľov bola 26 196 a najnižší počet obyvateľov bol zaznamenaný v roku 2020 a to 24 438.

Prirodzený prírastok obyvateľstva vyjadruje rozdiel medzi počtom narodených a zomrelých. V sledovanom období rokov 2015 – 2021 môžeme pozorovať prirodzený úbytok obyvateľstva. Najvyššiu hodnotu (224 obyvateľov) dosiahol prirodzený prírastok v roku 2018 a naopak najvyšší úbytok obyvateľstva (-213) bol zaznamenaný v roku 2021. Počet narodených mal od roku 2015 do roku 2018 kolísavý charakter a od roku 2019 z roka na rok klesá.

Graf č. 2 – Vývoj vybraných demografických ukazovateľov obyvateľstva v rokoch 2015 – 2021

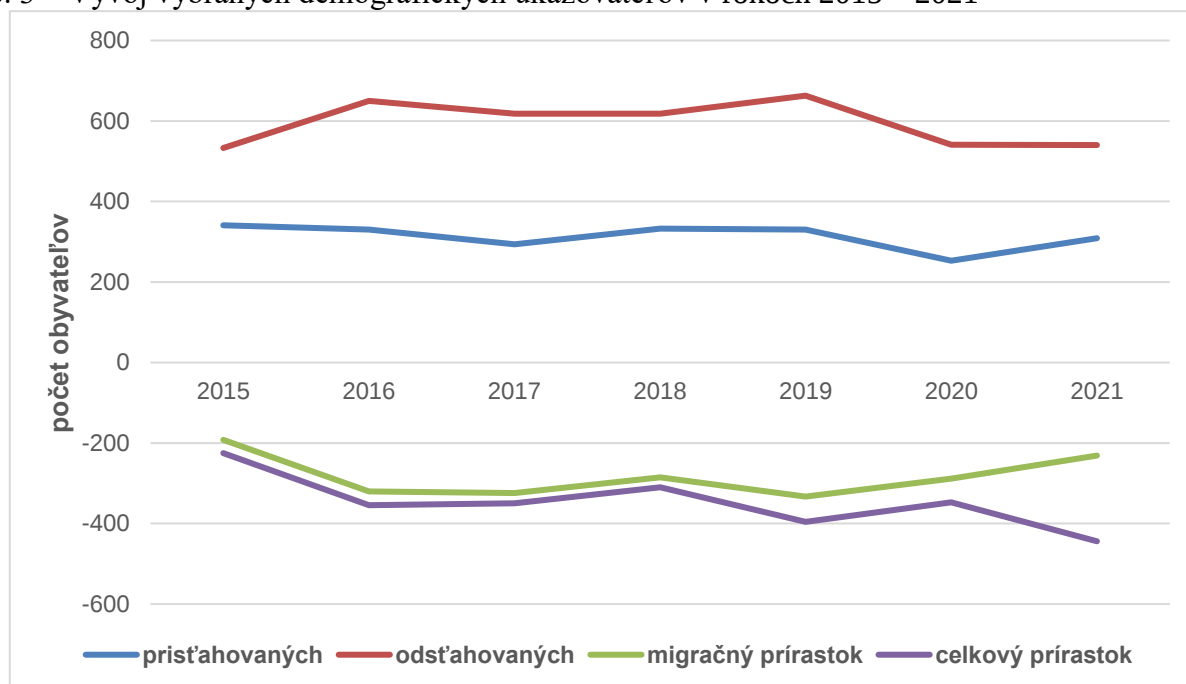

Zdroj: vlastné spracovanie

Migračný prírastok predstavuje rozdiel medzi počtom prisťahovaných a odsťahovaných obyvateľov. Migrácia ovplyvňuje do značnej miery demografickú situáciu. Na vývoj migrácie pôsobia rozličné faktory ako napríklad získanie zamestnania alebo bývania.

Migračný pohyb obyvateľstva dosahuje v sledovanom období negatívne hodnoty. Najviac obyvateľov (-663 obyvateľov) sa vystaňovalo v roku 2019 a najviac obyvateľov (341) sa prisťahovalo v roku 2015. Celkový pohyb obyvateľstva v meste Topoľčany mal charakter úbytku. Bolo to spôsobené počtom zomretých a vyššou mierou emigrácie z mesta.

Graf č. 3 – Vývoj vybraných demografických ukazovateľov v rokoch 2015 – 2021

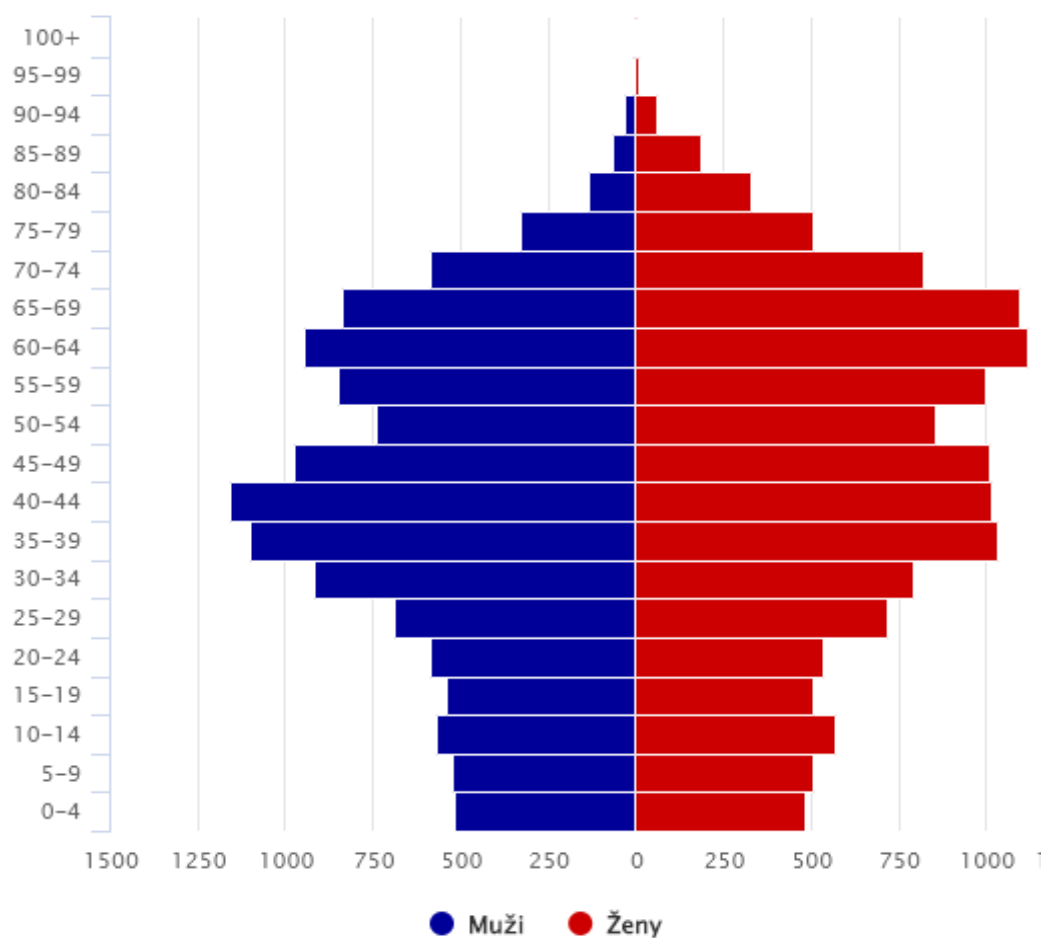

Zdroj: vlastné spracovanie

Podľa údajov zo ŠÚ SR v roku 2021 prevládali v meste Topoľčany ženy (12 951) nad mužmi (11 853). Veková štruktúra obyvateľstva sa najčastejšie interpretuje prostredníctvom vekovej pyramídy. Horizontálna os znázorňuje počet obyvateľov a vertikálna os jednotlivé vekové kategórie. Graf je rozdelený na ľavú a pravú časť, pričom na ľavej strane je zastúpené mužské obyvateľstvo a na pravej strane ženské obyvateľstvo.

Z nasledujúceho grafu č. 4 je zrejmé, že počet obyvateľov ženského pohlavia je vyšší ako počet obyvateľov mužského pohlavia. V meste Topoľčany prevláda produktívna zložka obyvateľstva.

Graf č. 4 - Veková pyramída štruktúry obyvateľstva v meste Topoľčany v roku 2021

Zdroj: SODB 2021

Nasledujúca tabuľka vyjadruje počet obyvateľov v jednotlivých vekových kategóriách. V roku 2021 prevládala v meste predproduktívna zložka nad poproduktívnym obyvateľstvom, čo naznačuje pozitívny trend vývoja skladby obyvateľstva (tab. 4).

Tabuľka č. 5 – Veková štruktúra obyvateľov v meste

vek/rok	predproduktívny vek (0-14)	produktívny vek (15-64 rokov)	poproduktívny vek (65 a viac rokov)	index starnutia (poprod./predprod. *100)
2021	3 169	17 078	5 002	29,28

Zdroj: vlastné spracovanie

Vzdelanie patrí medzi hlavné predpoklady budúceho zamestnania obyvateľstva. V súčasnosti narastá stále počet vysokoškolsky vzdelaných ľudí, čo pozitívne ovplyvňuje rozvoj daného územia. V meste Topoľčany prevládal v roku 2021 počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním s maturitou (6 708). Celkovo možno konštatovať, že počas 10-ročného obdobia je pre obyvateľstvo mesta charakteristický kolísavý priebeh vzdelanostnej úrovne obyvateľstva (tab. č. 6).

Tabuľka č. 6 – Vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta Topoľčany

najvyššie dosiahnuté vzdelanie	2001	2011
základné	100	254
učňovské (bez maturity)	122	201
stredné odborné (bez maturity)	93	136
úplné stredné učňovské (s maturitou)	39	71
úplné stredné odborné (s maturitou)	71	370
úplné stredné všeobecné	22	105
vyššie odborné vzdelanie	2	33
vysokoškolské bakalárske	1	53
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	46	268
bez vzdelania	1	300

Zdroj: SODB 2021

Národnostná štruktúra v meste Topoľčany je heterogénna. Najväčší počet obyvateľov sa hlási k slovenskej národnosti (23 057). Druhou najpočetnejšou národnostnou skupinou je česká (124) najmenej zastúpená národnosť v danom území je rusínska (3) národnosť (tab. č.7).

Tabuľka č. 7 – Národnostná štruktúra v meste Topoľčany

národnosť	spolu
slovenská	23 057
maďarská	46
rómska	21
rusínska	3
ukrajinská	25
česká	124
nemecká	7
moravská	3
poľská	12
ruská	10
ostatné	121
nezistené	1810
spolu	25 249

Zdroj: SODB 2021

Čo sa týka náboženského vyznania mesta Topoľčany, prevláda náboženské vyznanie rímskokatolíckej cirkvi (16 350). Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia bez vyznania (5 348)viď tab. 8.

Tabuľka č. 8 – Náboženská štruktúra v meste Topoľčany

náboženské vyznanie	spolu
Rímskokatolícka cirkev	16 350
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	540
Gréckokatolícka cirkev	125
Reformovaná kresťanská cirkev	26
Pravoslávna cirkev	48
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	21
iné	421
Bez vyznania	5 348
Nezistené	2 370
spolu	25 249

Zdroj: SODB 2021

Technická infraštruktúra

Infraštruktúra v danom území tvorí dôležitý faktor, ktorý podmieňuje rozvoj samotného mesta a zároveň tvorí základné materiálo-technické vybavenie. Hlavnými činiteľmi rozvoja v meste sú dostatočne vybudované energetické siete a dobrá dopravná dostupnosť daného územia. Tieto zložky technickej infraštruktúry zabezpečujú aj atraktivnosť mesta. Mesto sa ďalej stáva vhodným priestorom pre ďalšiu lokalizáciu firiem a podnikateľských subjektov.

Telekomunikácie

Mesto má uzatvorenú zmluvu na prenos signálu z kamier v rámci kamerového systému so spoločnosťou AXALNET a WIRCOM. Pokrytie signálom tu nachádzajú operátori Telekom, Orange a O2.

Energetické siete

Mesto je elektrifikované a plynofikované. Verejné osvetlenie v meste je zabezpečené na 60% LED osvetlením, zvyšné percentá tvoria výbojkové osvetlenia ťahané vzduchom a ostatné kabeláže sú uložené zemou.

Cestné a dopravné siete

Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základnými predpokladmi rozvoja sídiel, ktoré významne ovplyvňujú hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň ich obyvateľov.

Z dopravného hľadiska je na území mesta Topoľčany najvýznamnejšou komunikáciou cesta I/64 Nové Zámky – Prievidza, ktorá má mimoriadny význam aj v kontexte celoslovenskej dopravy. Táto komunikácia

je súčasťou medzinárodných trás (Poľsko - Slovenská republika - Maďarsko) a vytvára cestné prepojenie miest Žilina - Prievidza - Nitra - Komárno a zároveň tvorí hlavný dopravný ťah okresu Topoľčany. Druhým významným dopravným koridorom okresu, ktorý spája mestá Topoľčany a Piešťany a zároveň zabezpečuje napojenie samotného mesta na diaľničný ťah D1, je cesta II/499. Významným problémom mesta Topoľčany bolo v minulosti dopravné preťaženie jeho centra. Tento problém sa podarilo čiastočne vyriešiť ukončením obchvatu mesta (preložka cesty I/64). Jeho výstavba bola realizovaná v dvoch etapách. V roku 2004 bola ukončená I. etapa a v roku 2011 boli ukončené stavebné práce na II. etape. Úspešným vybudovaním obchvatu mesta v juhovýchodnej časti záujmového územia sa umožnilo čiastočné odklonenie tranzitnej dopravy z jeho centra. Ďalšie odľahčenie dopravy v centrálnej časti mesta by bolo možné dosiahnuť vybudovaním preložky komunikácie II/499, smerujúcej z Piešťan. Jej rozvojový zámer je navrhnutý v Územnom pláne Nitrianskeho kraja, podľa ktorého má prechádzať juhozápadne od mesta a severne od obce Chrabrany, kde sa má napájať na cestu I/64. Dopravná infraštruktúra v meste Topoľčany je podobne ako i dopravná infraštruktúra Slovenska charakterizovaná hustou cestnou sieťou, nedobudovanými cestami vyšších tried a nevyhovujúcim stavom ostatných ciest. V meste sa nachádza 64,5 km ciest a 89 km chodníkov. Opravy a stavebnú údržbu chodníkov a mestských komunikácií vykonáva Odbor správy majetku a služieb mesta Topoľčany, ktorý zároveň zabezpečuje i údržbu a obnovu dopravného značenia na miestnych komunikáciách. Autobusovú dopravu zabezpečuje spoločnosť ARRIVA NITRA a.s. a SAD Prievidza a.s. Autobusová stanica v meste Topoľčany disponuje s 15 nástupišťami a 9 výstupišťami. Mestská autobusová doprava je v meste prevádzkovaná súkromnou spoločnosťou Freibus SLOVAKIA, s.r.o. a disponuje s 12 linkami, ktoré spájajú mestské časti Veľké a Malé Bedzany a tiež priľahlú obec Tovarníky. V Topoľčanoch je plánovaná cyklotrasa v dĺžke 9,24 km, prvá etapa bola dokončená v roku 2021 a to v dĺžke 2,4 km a vedie mostom cez rieku Nitra. Druhá etapa je v pláne na roky 2022/2023. Čo sa týka zdieľanej dopravy, v roku 2021 sa začal pripravovať projekt zdieľaných bicyklov a ten by mal byť uvedený do prevádzky v roku 2022. Územím prechádza aj železničná trať č. 140 Nové Zámky- Prievidza.

Statická doprava na území mesta

V meste Topoľčany je každoročne vybudovaný určitý počet parkovacích miest. V rámci regulácie statickej dopravy centrálnej mestskej zóny sa zjednosmernením niektorých ulíc získalo ešte cca 150 parkovacích miest. Čiže pri r. 2021 je teoreticky možné hovoriť o cca 214 novovybudovaných parkovacích miestach. Nasledujúca tabuľka vyjadruje jednotlivé počty v posledných rokoch.

roky	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
počet parkovacích miest	12	28	99	7	11	98	64

Vodné hospodárstvo a kanalizácie

V meste Topoľčany je vybudovaná vodovodná sieť, na ktorú je napojených 100% obyvateľov mesta. Čiže zásobovanie pitnou vodou sa dá pokladať za vyhovujúce. Dĺžka vodovodu v katastrálnom území Topoľčian je 71,31 km a počet vodovodných prípojok je 2 709. V katastrálnom území- Malé Bedzany je dĺžka vodovodu 2,32 km a počet vodovodných prípojok je 95 a v katastrálnom území Veľké Bedzany je dĺžka vodovodu 7,06 km a počet prípojok je 238. Celková kvalita pitnej vody je vyhovujúca a zodpovedá hygienickým požiadavkám. Výhodou mesta je aj vybudovaná kanalizačná sieť. Napojenosť na verejnú kanalizáciu je 98,7%. Odpadová voda je zhromažďovaná v žumpách a septikoch. Niektoré sú však staré a priepustné, a ohrozujú tak podzemnú vodu, čo predstavuje reálnu hrozbu pre životné prostredie. Mesto má vybudovanú čistiareň odpadových vôd (t. z. splaškové aj zrážkové) sú odvádzané jednotnou verejnou kanalizáciou, ktorej dĺžka je 52,77 km na ČOV Topoľčany, odkiaľ po prečistení sú vypúšťané do recipienta Nitra. Počet kanalizačných prípojok v katastrálnom území mesta Topoľčany je 2 603.

Odpadové hospodárstvo

Mesto Topoľčany má spracovaný program odpadového hospodárstva. Komunálny odpad je z mesta vyvázaný v pravidelných intervaloch. Odpad je zneškodňovaný skládkovaním a separovaním. V meste sa realizuje separovaný zber v siedmych komoditách, ktorými sú sklo, papier, plasty, kovové obaly, viacvrstvové kombinované materiály, biologický rozložiteľný odpad a nebezpečné odpady.

Tabuľka č. 9 – Množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu za roky 2015-2021

roky	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
komunálny odpad v t.	9938,23	9675	10491,80	7455,01	7124,73	6914,93	6680,05

Tabuľka č. 10 – Prehľad množstva vyseparovaného odpadu v rokoch 2015-2021

roky	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
sklo	197,18	256	180,88	334,16	268,75	325,34	333,51
papier	234,14	271	260,61	506,51	757,69	489,41	529,85
plasty	94,24	88	100,29	65,32	236,24	270,99	342,98
VKM	20	18	12,8	0	7,64	14,02	18,63
kovové obaly	17,43	3	2,25	8	2,15	8,09	11,19

Zdroj: MsÚ Topoľčany

Sociálna infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra vplýva na životnú úroveň obyvateľov žijúcich na území mesta, uspokojuje potreby obyvateľov. Je podmienená štruktúrou osídlenia, ale taktiež veľkosťou sídiel. Sústreďenie sa verejných a súkromných zdrojov do priestoru a ich smerovanie do rozvoja sociálnej infraštruktúry podporuje dynamiku jej rozvoja, pričom sa uchováva rôznorodosť a identita vlastníckych foriem. Pri sociálnej infraštruktúre sa najčastejšie berie do úvahy: domový a bytový fond, školstvo, sociálne služby, zdravotníctvo a služby obyvateľstvu.

Domový a bytový fond

Obytná funkcia patrí k základným funkciám mesta. Stav bytového a domového fondu ako aj príležitosti na bývanie sú dôležité faktory ovplyvňujúce ďalší rozvoj mesta, či prilákanie nových obyvateľov.

Štruktúra domov podľa obdobia výstavby hovorí, že z celkového počtu domov 2 712 bolo viac ako 1 000 domov v meste Topoľčany postavených v rokoch 1961 až 1980. U 23 domov nebolo zistené v akom období boli postavené. V roku 2021 bolo v meste Topoľčany trvalo obývaných bytov 11 388 a počet trvalo obývaných domov predstavoval hodnotu 2 712. Z tabuľky č. 11 môžeme vidieť, že z hľadiska počtu izieb, je najpočetnejšou kategóriou 3 izbový byt, ktorých bolo 4 399, ďalej nasledujú 2 izbové byty a 1 izbové byty.

Tabuľka č. 11 – Počet bytov podľa počtu obytných miestností v meste Topoľčany k 1.1.2021

bytov spolu	obytná miestnosť							nezistené
	1	2	3	4	5	6	7	
11 388	1 887	2 812	4 399	1 171	533	355	231	231
100	16,57%	24,69%	38,62%	10,28%	2,69	3,11%	2,02%	2,02%

Zdroj: SODB 2021

Nasledujúca tabuľka znázorňuje domový fond podľa typu budovy a tu môžeme pozorovať, že na sledovanom území sa v roku 2021 vyskytuje najviac rodinných domov a to s počtom 2 015.

Tabuľka č. 12 – Počet bytov podľa typu domu v meste Topoľčany k 1.1.2021

nezistený	rodinný dom	bytový dom	polyfunkčná budova	ostatné budovy na bývanie	neskolaudovaný rodinný dom	núdzový objekt, neurčený na bývanie	inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	ostatné	spolu
1	2 015	585	22	25	2	1	20	1	2 712
0,03%	74,29%	21,57%	0,81%	0,92%	0,07%	0,03%	0,73%	0,03%	100

Zdroj: SODB 2021

Školstvo

V sledovanom území sa nachádzajú jedny detské jasle, 9 materských škôl, 7 základných škôl, 8 stredných škôl, 3 súkromné stredné školy, 1 štátne gymnázium a 2 súkromné stredné školy, z toho jedno je súkromné

gymnázium. Tabuľka č. 11 znázorňuje vývoj počtu detí v základných a materských školách v priebehu siedmich školských rokov.

Tabuľka č. 13 - Vývoj počtu žiakov v MŠ a ZŠ

školský rok	počet detí ZŠ	počet detí MŠ
2015/16	2 653	163
2016/17	2 677	163
2017/18	2 660	155
2018/19	2 643	165
2019/20	2 702	161
2020/21	2 714	168
2021/22	2 678	166

Zdroj: MsÚ Topoľčany

O vzdelávanie detí navštevujúcich základné a materské školy sa starajú fundovaní pedagogickí pracovníci. Chod zariadení zabezpečujú pedagógovia v spolupráci s nepedagogickým personálom (tab. č. 12).

Tabuľka č. 14 - Počet pracovníkov v školstve v meste Topoľčany

pedagogickí pracovníci		nepedagogickí pracovníci	
v MŠ	v ZŠ	v MŠ	v ZŠ
70	-	47	-

Zdroj: MsÚ Topoľčany

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

Dostupnosť prvotriednych zdravotníckych zariadení je jedným z podstatných ukazovateľov kvality života obyvateľstva. Primárne zdravotné služby obyvateľov mesta Topoľčany sú umožnené za pomoci zdravotných ambulancií a zdravotných stredísk. Základná starostlivosť je majoritne zabezpečovaná cez privátnych lekárov. Zdravotné služby sú poskytované aj 2 poliklinikami, ktoré disponujú odbornými ambulanciami. Obyvatelia okrem toho môžu tiež využívať služby 19 lekární. V meste sa nachádza všeobecná nemocnica Svet zdravia Nemocnica Topoľčany. Špecializované nemocnice sa v meste nenachádzajú.

Služby obyvateľstvu

Mesto Topoľčany plní viacero funkcií. Najväčší význam má obytná funkcia. V meste sídli mestský úrad, kde obyvatelia môžu zastihnúť primátorku mesta, taktiež služby matriky sa nachádzajú priamo v meste

Topoľčany. Ďalej mesto komunikuje so svojimi občanmi aj prostredníctvom webovej stránky www.topolcany.sk. Tu obyvatelia mesta, ale aj okolitých obcí môžu nájsť potrebné informácie týkajúce sa mesta a jeho rozvoja. Nachádzajú sa tu informácie o blížiacich sa podujatiach a spoločenských akciách. Mesto taktiež zverejňuje rôzne dokumenty, ktoré si obyvatelia môžu prezrieť, prípadne stiahnuť. Kultúrny dom a Tribečská knižnica sú k dispozícii širokej verejnosti. V kultúrnom dome sa organizujú rôzne podujatia a akcie. K ďalším kultúrnym zariadeniam na využitie voľného času patrí aj Tribečské múzeum a galéria, ktorá má podieľanie sa hlavne v oblasti výtvarného ale aj hudobného umenia. Mládež ale aj širšia verejnosť má k dispozícii kino a bowling.

Koncepcia rozvoja Kultúry v NSK na roky 2021- 2027 (v pripomienkovaní) má v prierezovej oblasti Kultúrne dedičstvo za čiastkový cieľ Ochranu a zhodnocovanie kultúrneho dedičstva. Do tejto koncepcie patria aj nasledujúce kultúrne inštitúcie na území Topoľčian:

Nezávislá súkromná galéria s názvom **Nástupište 1-12**, ide o Multimediálny priestor v podchode pod autobusovou stanicou vznikol v roku 2011. OZ v týchto netradičných priestoroch organizuje: výstavy výtvarného umenia, odborné prednášky, semináre, workshopy, realizácie verejných rozhlasových nahrávok, divadelné predstavenia, performancie, či hudobné vystúpenia a diskusie.

Mestská galéria, Topoľčany - bola založená v roku 2009, expozície má v budove radnice. Svoje priestory využíva na prezentáciu výtvarného umenia, ale aj na organizovanie iných kultúrnych aktivít: koncerty, prednášky, prezentáciu tradičnej ľudovej kultúry a iné.

Tribečská knižnica v Topoľčanoch je verejná knižnica s regionálnou pôsobnosťou. Návštevníkom knižnice je k dispozícii aj letná čítareň s detským kútikom. V rámci edičnej činnosti sú vydávané aj periodické publikácie metodický spravodajca Knihovník, Dokumentácia a personálne bibliografie. Tribečská knižnica v Topoľčanoch je rozpočtovou organizáciou Nitrianskeho samosprávneho kraja a Partnerskou knižnicou NR SR v Bratislave. Tribečská knižnica v Topoľčanoch má v súčasnosti jednu pobočku na ZŠ sv. Ladislava, ul. Lipová, Topoľčany. V marci 2022 plánuje otvoriť druhú pobočku na ul. Gagarinova, v bývalej ZŠ v Topoľčanoch, ktorá bude poskytovať služby občanom v uvedenej lokalite. Návštevnosť knižnice v rokoch 2011-2020 (graf 5) sa vyvíjala v podobnom trende ako návštevnosť ostatných knižníc v kraji. Postupne sa prejavuje pokles aktívnych užívateľov v súlade s vývojom demografie na Slovensku. V sledovanom období poklesol počet aktívnych užívateľov knižnice o 16 %, z toho v segmente užívateľov do 15 rokov pokles o 11%. Podobne ako u Krajskej knižnice, aj Tribečská knižnica eviduje najväčší prepád počtu návštevníkov v roku 2014 a od tohto roku až do prepuknutia pandémie COVID-19 evidovala prechodný nárast návštevníkov, najmä v súvislosti s návštevou organizovaných vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí pre čitateľskú verejnosť.

Tribečské múzeum v Topoľčanoch sa radí medzi regionálne múzeá vlastivedného charakteru. Sídli v budove, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou. Realizuje akvizičnú, vedeckovýskumnú, prezentačnú,

metodickú, vzdelávaciu, publikačnú a edičnú činnosť so zameraním na dokumentáciu vývoja prírody a spoločnosti Topoľčianskeho regiónu. Od roku 1982 sa špecializuje na dokumentáciu dejín chmeliarstva, sladovníctva a pivovarníctva na Slovensku. Múzeum svojim návštevníkom ponúka stálu expozíciu Príroda stredného Ponitria, krátkodobé výstavy rôzneho tematického zamerania, prednášky, odborné semináre, výtvarné a vedomostné súťaže, tvorivé dielne, animačné podujatia a ďalšie prezentačné aktivity. Návštevníkom je k dispozícii odborná knižnica (obsahuje 9 100 titulov z vedných odborov zastúpených v múzeu a z regionálnej literatúry, rôzne zborníky, noviny a odborné časopisy), dokumentačný fond, fotoarchív (obsahujúci viac ako 20300 čiernobielych negatívov, 5000 pozitívov a vyše 41800 digitálnych záberov dokumentujúcich prírodu, históriu, pamiatky regiónu s akcentom na mesto Topoľčany a aktivity múzea v jednotlivých oblastiach jeho odbornej činnosti) a odborné poradenstvo. Múzeum má vo svojom fonde takmer 91 tisíc kusov zbierkových predmetov z prírodovedných a spoločenskovedných odborov. Do ponuky doplnkových služieb múzea pre verejnosť patrí aj predaj propagačného materiálu a publikácií z vlastnej edičnej činnosti. Vývoj návštevnosti múzea v rokoch 2015-2019 má podobný charakter ako v prípade Tekovského múzea (graf 13). Evidujeme nárast počtu návštevníkov expozícií múzea o 58 %, ďalej nárast počtu platiacich návštevníkov o 57 % pri súčasnom poklese počtu návštevníkov podujatí o 13 %, čo znamená, že v prípade Tribečského múzea príjmy rástli spolu s nárastom počtu návštevníkov expozícií múzea.

V meste je vybudovaná rozsiahla sieť reštauračných zariadení, zdravotníckych zariadení, ale aj kultúrnych a športových zariadení. K športovým zariadeniam okrem futbalového štadióna, patrí aj zimný štadión, plaváreň, športová hala, letné kúpalisko a tenisové kurty. Nachádzajú sa tu aj fitnesscentrá a posilňovne.

Ekonomická základňa mesta

Ekonomická základňa mesta patrí k najdôležitejším faktorom z hľadiska možnosti zamestnania miestneho obyvateľstva. Mesto Topoľčany sa nachádza v blízkosti krajského mesta Nitra a okresného mesta Partizánske, čo pre obyvateľov predstavuje lepšie možnosti v oblasti zamestnanosti – viac pracovných príležitostí a rozvoj sociálnej oblasti. Z nasledujúcej tabuľky je zrejmá ekonomická aktivita obyvateľstva, ktorá predstavuje 25 269 obyvateľov ekonomicky aktívnych.

Tabuľka č. 15 – Ekonomická aktivita obyvateľstva

osoby ekonomicky aktívne	počet
ekonomicky aktívni spolu	25 249
pracujúci dôchodcovia	1 715
pracujúci (okrem dôchodcov)	10 618
osoba na materskej dovolenke	79
osoba na rodičovskej dovolenke	183
nezamestnaní	846

dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky	1 322
žiak základnej školy	1 941
žiak strednej školy	785
študent vysokej školy	464
osoba v domácnosti	1 175
dôchodca	5 500
prijemca kapitálových príjmov	33
iná	45
nezistené	543

Zdroj: SODB 2021

Obyvateľstvo mesta Topoľčany sa vyznačuje rôznorodosťou v odvetviach ekonomickej činnosti. Najviac obyvateľov pracuje v priemyselnej výrobe (3 039). Druhú najpočetnejšiu skupinu tvorí obyvateľstvo z kategórie nezistené (1 802). Treťou najpočetnejšou kategóriou sú obyvatelia pracujúci vo veľkoobchode a maloobchode, vrátane opravy motorových vozidiel a motocyklov (1 738). Najmenej ľudí je zamestnaných v odvetviach ako sú ťažba a dobývanie, dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu, podrobné informácie znázorňuje tabuľka č. 16.

Z celkového počtu 25 249 ekonomicky aktívnych obyvateľov dochádza do práce 12 595 obyvateľov.

Tabuľka č. 16 - Odvetvia ekonomickej činnosti

odvetvie ekonomickej činnosti	ekonomicky aktívne osoby	
	Abs.	%
poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	124	0,98
ťažba a dobývanie	5	0,04
priemyselná výroba	3 039	24,13
dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	30	0,24
dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	136	1,08
stavebníctvo	538	4,27
veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	1 738	13,8
doprava a skladovanie	587	4,66
ubytovacie a stravovacie služby	259	2,06
informácie a komunikácia	207	1,64
finančné a poisťovacie činnosti	161	1,28
činnosti v oblasti nehnuteľností	144	1,14
odborné, vedecké a technické činnosti	671	5,33
administratívne a podporné služby	420	3,33
verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	720	5,72
vzdelávanie	794	6,3
zdravotníctvo a sociálna pomoc	802	6,37
umenie, zábava a rekreácia	203	1,61
ostatné činnosti	212	1,68
činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	3	0,02
nezistené	1 802	14,31

Zdroj: SODB 2021

Majetok mesta

Majetok odráža všetky zložky, ktorými mesto disponuje. K základným zložkám patrí hlavne dlhodobý majetok hmotný a nehmotný, finančný majetok a v neposlednom rade obežný majetok. Mesto musí poznať ich stav, aby mohlo využiť ich potenciál správnym spôsobom.

Tabuľka č. 17 odráža vývoj majetku mesta počas rokov 2015 až 2021 v eurách. Vývoj dlhodobého majetku je počas sledovaných rokov rôzny a môžeme povedať, že má rastúci charakter až na rok 2021, kedy môžeme vidieť v tabuľke pokles majetku. Hodnota dlhodobého nehmotného majetku sa z roka na rok zvyšuje. Výnimkou sú roky 2019 a 2020, kedy bola hodnota majetku nezmenená. Hodnota obežného majetku má v posledných rokoch kolísavý vývoj. Všetky spomenuté údaje sú zobrazené v nasledovnej tabuľke, kde sa nachádza aj celkový vývoj majetku mesta.

Tabuľka č. 17 – Majetok mesta a jeho vývoj

majetok (€)							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
dlhodobý hmotný	76.351.776,74	77.945.259,10	78.934.671,30	82.971.856,60	85.315.956,75	91.228.821,33	86.598.713,23
dlhodobý nehmotný	190.696,97	202.756,97	222.951,97	225.096,97	230.741,77	230.741,77	246.665,77
dlhodobý finančný	5.507.086,18	5.567.086,18	5.697.086,18	5.917.335,18	5.679.327,18	5.648.323,18	5.788.639,18
obežný majetok	14.177.916,19	15.483.105,87	17.606.259,38	17.908.475,53	19.761.450,22	19.229.606,05	24.209.626,59

Zdroj: MsÚ Topoľčany

Rozpočet mesta je zobrazený v nasledujúcej tabuľke. Sú tam údaje týkajúce sa príjmov a výdavkov a ich plnenie k 31.12.2021. Z údajov je jasné, že príjmy mesta spolu boli za sledované obdobie jedného roka vyššie ako výdavky spolu, čo považujeme za pozitívny jav.

Tabuľka č. 18 - Vývoj príjmov a výdavkov v meste Topoľčany

rozdelenie	plnenie k 31.12.2021 (€)
bežné príjmy	24.187.236,47
daňové	14.104.410,32
nedaňové	2.878.813,36
kapitálové príjmy	1.779.017,27
príjmové finančné operácie	3.114.548,47
PRÍJMY SPOLU	29.080.802,21
bežné výdavky	22.059.438,78
kapitálové výdavky	3.411.080,44
výdavkové finančné operácie	853.962,26
VÝDAVKY SPOLU	26.324.481,48

Zdroj: MsÚ Topoľčany

Združenia a organizácie na území mesta

V súčasnosti pôsobí na území mesta Liga proti reumatizmu Topoľčany, Bridžový klub Topoľčany, Farská Charita Blahoslavennej sestry Zdenky, Klub vojenskej techniky Topoľčany,

Zo športových klubov je v meste aktívnych viac klubov a to: Topoľčiansky bežecký klub Tora, Mestský futbalový klub Topoľčany, Hokejový klub Topoľčany, Hádzanársky klub Agro Topoľčany, Cyklo-turistický klub Topoľčany, Karate klub Kumade, Klub amerického futbalu Kings, Športová gymnastika, Topoľčiansky súbor mažoretiek - TOSUMA, Tanečný klub NOVUM. V meste má tiež sídlo Informačné centrum mladých.

2.4 Výstupy SWOT analýzy

Tento dokument poskytuje pohľad na súčasný stav socioekonomického rozvoja mesta. Avšak aby sme mohli vypracovať účinnú rozvojovú stratégiu, je potrebné prezentovať výsledky socioeconomickej analýzy mesta a analýzy výsledkov realizovaných opatrení vo forme objektívnej, výstižnej, hutnej a čo najkomplexnejšej charakteristiky vyváženého vývoja mesta. Toto nám umožní SWOT analýza, ktorá svojím usporiadaním do štyroch kvadrantov (silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia) dobre vyhovuje charakteru úvah potrebných pri formulovaní stratégií a ich implementácie počas celého programového obdobia. Pomáha tiež pružne reagovať na meniaci sa vývoj mesta prostredníctvom spätných korekcií jednotlivých identifikovaných javov vrátane ich preradovania do iných kvadrantov.

Silné a slabé stránky sú v SWOT analýze definované ako interné faktory a kapacity, ktoré sú prínosom, alebo naopak, predstavujú nedostatky súčasného stavu. Príležitosti a ohrozenia predstavujú na druhej strane externé faktory a podmienky prostredia, určujú možnosti rozvoja a riziká, s ktorými treba rátať v budúcnosti.

Rozdelenie položiek medzi silné stránky a príležitosti definuje, na ktorých faktoroch môže mesto stavať, aktívne ich využívať a rozvíjať – a má na ne dosah (silné stránky). Taktiež predstavuje faktory, ktoré sú pre mesto priaznivé, avšak stratégia mesta nie je na ne smerovaná, resp. sú mimo dosahu mesta (príležitosti). Členenie položiek na slabé stránky a ohrozenia určuje, aké faktory má mesto odstrániť, resp. eliminovať – a má na ne dosah (slabé stránky), a akým ohrozeniam bude musieť čeliť v rámci jej ďalšieho rozvoja.

SILNÉ STRÁNKY

- zvyšovanie produktívnej zložky obyvateľstva
- existencia verejného internetu
- pokrytie signálom mobilných operátorov na 100%
- vysoká úroveň pokrytia internetovým signálom
- existencia zberného dvora pre separovaný zber
- zabezpečený odvoz TKO
- vybudovaná dažďová kanalizačná sieť
- spracovaný územný plán
- prítomnosť kultúrno-historických pamiatok
- rovinatý charakter územia
- výskyt vodných plôch v sledovanom území (vodná nádrž Malé Bedzany)
- vyhovujúce protipovodňové zabezpečenie rieky Nitra
- prítomnosť chránených území
- dostatočné zastúpenie zelených plôch, parkov a oddychových zón
- zvyšovanie štandardov v odpadovom hospodárstve
- prítomnosť zariadenia zameraného na úpravu biologických odpadov a zariadenia zameraného na triedenie separovaného odpadu
- zavádzanie energeticky úsporných opatrení pri novej výstavbe a rekonštrukcii pôvodných budov
- realizácia aktivít zameraných na environmentálnu prevenciu a výučbu
- stúpajúca vzdelanostná úroveň obyvateľstva
- dostačujúci počet vzdelávacích zariadení
- dobrý technický stav základných a materských škôl
- zastúpenie stredoškolských zariadení rôznych typov a odborných zameraní
- prítomnosť zastúpenia vysokoškolských zariadení
- dostatočný počet zdravotníckych zariadení pokrývajúcich potreby občanov mesta
- prítomnosť nemocnice a špecializovaných zdravotníckych pracovísk
- široká ponuka sociálnych služieb a sociálnej starostlivosti o občanov ohrozených sociálnym vylúčením
- dostatočné zastúpenie poskytovateľov sociálnych služieb
- vysoká hodnota príležitostí a bývanie
- veľký počet kultúrnych podujatí
- sieť kultúrnych inštitúcií poskytujúcich služby v oblasti umenia a kultúry
- široká ponuka možností trávenia voľného času pre všetky vekové kategórie obyvateľstva
- široké spektrum ubytovacích a stravovacích zariadení
- aktívna spolupráca miestnej samosprávy s partnerskými mestami
- atraktívne kultúrne pamiatky na území mesta

- vysoká produktivita poľnohospodárskych pôd na území mesta
- diverzifikácia hospodárstva mesta
- vytvorené vhodné územno-technické a ostatné priestorové podmienky pre realizáciu nových investícií
- rovnomerne vybudovaná sieť miestnych komunikácií
- odklonenie dopravy z centra mesta vo vyššej miere
- dostatočná sieť chodníkov pre chodcov
- prítomnosť železničnej trate
- kvalitná a dostatočne frekventovaná mestská, prímestská a diaľková autobusová doprava
- vysoká miera napojenia obyvateľstva a podnikov na verejný vodovod a kanalizáciu
- vysoká miera plynofikácie mesta
- dostupnosť pevného telefónneho signálu
- úspešná realizácia projektov na území mesta
- postupné zavádzanie bezbariérových prvkov pri novej aj existujúcej výstavbe

SLABÉ STRÁNKY

- nedostatočná propagácia cestovného ruchu
- nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu
- slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami
- prítomnosť veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia
- silne znečistené povrchové vody
- rozširovanie inváznych druhov spôsobujúcich likvidáciu biodiverzity
- nízka úroveň využívania obnoviteľných zdrojov energie
- nízka miera protipovodňového zabezpečenia mestských častí Malé a Veľké Bedzany a iných lokalít v meste Topoľčany (ul. Malinová, ul. Jilemnického)
- prítomnosť oblastí s nadmernou hladinou hluku
- prítomnosť atraktívne málo prítťažlivých verejných priestranstiev
- zlý technický stav komunikácií
- absencia priameho napojenia záujmového územia na rýchlostnú komunikáciu a na hlavné dopravné koridory štátu
- absencia severného obchvatu mesta (cesta II/499)
- nízke zastúpenie prvkov cyklistickej infraštruktúry
- absencia cykloturistických chodníkov, samostatných pruhov pre cyklistov a pod.
- nedostatok parkovacích plôch na sídliskách
- nízka energetická efektivita zariadení na výrobu energií
- absencia verejnej kanalizácie v mestských častiach Malé Bedzany a Veľké Bedzany

- migračný úbytok obyvateľstva
- celkový úbytok obyvateľstva
- klesajúci počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva
- zlý technický stav niektorých kultúrnych pamiatok mesta
- vizuálny smog
- nevhodný technický stav časti bytového fondu
- zlý technický stav niektorých kultúrnych zariadení
- zlý technický stav niektorých detských ihrísk a športových zariadení
- zhoršujúci sa stav poskytovania zdravotnej starostlivosti
- absencia niektorých odborných lekárskeho špecialistov
- nízka miera poskytovania komunitných sociálnych služieb
- absencia aktívnej spolupráce spolkov a iných organizácií na území mesta
- nízka miera spolupráce subjektov v cestovnom ruchu
- nízka energetická efektívnosť verejných budov
- nedostatočný informačný systém

PRÍLEŽITOSTI

- zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k financiám
- podpora rozvojových investícií
- zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhu práce
- možnosť rozvoja cestovného ruchu
- možnosti budovania cyklochodníkov
- zavádzanie krízového riadenia a ochrany pred prírodnými katastrofami
- zlepšujúce sa environmentálne povedomie a informovanosť obyvateľstva o ochrane prírody
- minimalizácia znečisťovania jednotlivých zložiek životného prostredia prostredníctvom neustálej obnovy verejnej zelene
- podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov
- zvýšenie kvality životného prostredia zavádzaním nízkoodpadových a bezodpadových technológií vo výrobných procesoch
- podpora aktivít zameraných na zhodnocovanie odpadov
- ďalší rozvoj budovania zariadení zameraných na mechanicko-biologickú úpravu komunálnych odpadov
- podpora výstavby nových zariadení pre opätovné použitie a zhodnocovanie nebezpečných odpadov
- podpora inštalácie technologických zariadení a realizácia technických opatrení na zabezpečenie zníženia emisií

- čerpanie finančných zdrojov z Európskych štrukturálnych fondov a ostatných grantových programov za účelom zlepšovania stavu životného prostredia, sociálnej
- infraštruktúry, ľudských zdrojov, cestovného ruchu, technickej infraštruktúry a hospodárstva mesta
- podpora zavádzania inovatívnych foriem vzdelávania
- podpora investícií do vzdelávania, zlepšovania zručností a celoživotného vzdelávania
- zvyšovanie odbornej spôsobilosti lekárov a úrovne služieb v zdravotníctve
- podpora rozvoja dobrovoľníctva v sociálnej oblasti
- podpora zapájania sa neštátneho sektora do oblasti sociálnej starostlivosti a prevencie sociálne patologických javov
- spolupráca miestnej samosprávy s dobrovoľníckymi organizáciami v oblasti sociálnej sféry
- podpora projektov sociálnej infraštruktúry umožňujúcich prechod inštitucionálnych služieb na komunitné
- podpora aktivít zameraných na zapájanie seniorov do spoločenského života mesta
- realizácia aktivít podporujúcich budovanie a rekonštrukciu športových a voľnočasových zariadení
- podpora ďalšej bytovej výstavby a rekonštrukcie existujúceho bytového fondu
- rekonštrukcie kultúrnych zariadení
- organizácia nových kultúrnych a spoločenských podujatí reflektujúcich na dopyt obyvateľstva
- podpora vzniku partnerstiev a partnerskej spolupráce
- podpora rozvoja turizmu
- tvorba tematických balíčkov turistických atrakcií a služieb
- spolupráca s miestnymi aktérmi regionálneho rozvoja
- podpora integrovaných projektov v okrese
- zapájanie sa do integrovaných územných investícií
- vytváranie podmienok pre príchod investorov a príviv priamych investícií
- dobudovanie priemyselnej zóny mesta
- rozvoj odvetví založených na využívaní potenciálu regiónu
- podpora malého a stredného podnikania
- využívanie „brownfieldov“ pre podporu rozvoja hospodárstva mesta
- rekonštrukcia a zvýšenie úrovne dopravno-technického stavu existujúcich ciest II. a III. triedy
- schválený zelený variant rýchlostnej komunikácie R8 (Nitra – Bánovce nad Bebravou)
- ďalšie odľahčenie dopravy centrálnej zóny s pomocou vybudovania obchvatu na komunikácii II/499
- obnova a budovanie oddychových zón a parkov
- podpora budovania cyklistickej infraštruktúry (cyklochodníky, cyklopruhy a pod.)
- budovanie prvkov SMART dopravy a zvyšovanie bezpečnosti v doprave

- podpora aktivít vedúcich k zlepšeniu statickej dopravy
- podpora bezbariérového prístupu v oblasti dopravnej infraštruktúry
- podpora znižovania emisií a znečisťujúcich látok z dopravy
- dobudovanie verejnej kanalizácie
- podpora aktivít vedúcich k znižovaniu energetickej spotreby a zvyšovaniu efektivity výroby energií

OHROZENIA

- odliv mladých ľudí za prácou
- nízky záujem občanov zapájať sa do rozvojových aktivít na území mesta
- zvyšovanie negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie
- zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry
- zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva
- slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC
- narastanie počtu čiernych skládok odpadu a výskyt nebezpečných odpadov na týchto skládkach
- negatívne vplyvy globálneho otepľovania a zmien klímy na životné prostredie
- častejšie ohrozenie obyvateľstva povodňami vplyvom klimatických zmien
- ohrozenie zdravia obyvateľstva zásobovaného vodou z individuálnych zdrojov
- zvyšujúca sa miera emigrácie
- nedostatočné uplatňovanie absolventov škôl v pracovnom procese
- zhoršujúci sa zdravotný stav obyvateľstva
- zvyšujúci sa počet obyvateľov odkázaných na sociálnu pomoc
- výraznejší nárast segregácie marginalizovaných skupín obyvateľstva
- nárast sociálno-patologických javov spoločnosti spôsobený nedostatočnou mierou preventívnych opatrení
- hrozba sociálneho vylúčenia seniorskej populácie zo spoločenského života
- nižší záujem obyvateľstva o tradičnú kultúru a súčasné umenie
- presun investorov do regiónov s vyššou cenovou konkurencieschopnosťou
- príliš vysoké náklady na obnovu dopravnej infraštruktúry
- finančne náročná realizácia projektov z oblasti environmentálnej infraštruktúry
- problematika vlastníckych pomerov pri realizácii projektov budovania technickej infraštruktúry
- nedostatok finančných zdrojov na realizáciu rozvojových zámerov
- zvyšujúce sa nároky na dopravnú infraštruktúru spôsobené prudkým nárastom motorizácie

3. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

3.1 Vízia rozvoja a hlavný cieľ

Vízia mesta Topolčany do roku 2030:

„Mesto Topolčany je atraktívnym a zdravým miestom pre život s dobre rozvinutou infraštruktúrou, odolnou ekonomikou, rozmanitou občianskou vybavenosťou, rozličnou ponukou poskytovaných služieb a pestrým kultúrnym a športovým životom, ktoré poskytuje plnohodnotné a komfortné bývanie a vytvára podmienky pre rozvoj podnikania, pričom so svojim moderným informačným systémom a pamätihodnosťami zároveň dáva možnosti na príležitostnú návštevu a oddych.“

Hlavný cieľ do roku 2030:

Nadalej rozvíjať infraštruktúru, ponuku služieb a občiansku vybavenosť v meste na požadovanej úrovni pri zabezpečení spokojnosti obyvateľstva mesta a zvýšiť atraktivitu mesta pre návštevníkov s ohľadom na ochranu a zachovanie životného prostredia.

3.2 Štruktúra priorít

Strategický cieľ je definovaný podľa vízie nasledovne:

Nadalej rozvíjať infraštruktúru, ponuku služieb a občiansku vybavenosť v meste na požadovanej úrovni pri zabezpečení spokojnosti obyvateľstva a zvýšiť atraktivitu mesta pre návštevníkov s ohľadom na ochranu a zachovanie životného prostredia.

Strategický cieľ sa bude dosahovať prostredníctvom špecifických cieľov, ktoré sa budú naplňovať na základe stanovených opatrení a aktivít zaradených do prioritných oblastí:

- ✓ **Hospodárska oblasť**
- ✓ **Sociálna oblasť**
- ✓ **Environmentálna oblasť**

3.3 Prehľad špecifických (operatívnych) cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority

PRIORITNÉ OBLASTI	ŠPECIFICKÉ CIELE	OPATRENIA
1. Hospodárska oblasť	1.1 Zvyšovanie informovanosti obyvateľov a návštevníkov mesta a podpora nových aktivít v cestovnom ruchu 1.2 Dobudovanie dopravnej infraštruktúry a jej skvalitnenie v SMART oblasti	1.1.1 Podpora a rozvoj cestovného ruchu 1.2.1 Technická a dopravná infraštruktúra

2. Sociálna oblasť	2.1 Zvýšenie kvality poskytovaných služieb a občianskej vybavenosti v meste 2.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti verejných budov 2.3 Zvýšenie kvality zdravotníckej infraštruktúry a služieb 2.4 Modernizovaná kultúrna infraštruktúra 2.5 Podpora celoživotného vzdelávania 2.6 Zvýšenie kvality poskytovaných sociálnych služieb 2.7 Rozširovanie možností športových a voľnočasových aktivít 2.8 Podpora budovania krajšieho životného prostredia v okolí ľudských obydľí 2.9 Skrášlenie mesta a jeho verejných priestranstiev	2.1.1 Občianska vybavenosť 2.2.1 Modernizácia a energetická efektívnosť verejných budov a školskej infraštruktúry 2.3.1 Zdravotnícka infraštruktúra a služby 2.4.1 Kultúra a kultúrna infraštruktúra 2.5.1 Celoživotné a inovatívne vzdelávanie 2.6.1 Sociálna vybavenosť a služby verejnosti 2.7.1 Šport, športová infraštruktúra a voľný čas 2.8.1 Rozvoj bývania 2.9.1 Verejné priestranstvá a vzhľad mesta
3. Environmentálna oblasť	3.1 Podpora environmentálnej výchovy a ochrany životného prostredia 3.2 Zvýšenie miery separovania a zhodnocovania odpadov	3.1.1 Environmentálna infraštruktúra 3.2.1 Systém nakladania s odpadmi

Zdroj: vlastné spracovanie

4. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PHRSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja mesta. Programová časť PHRSR obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít samosprávy vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja.

Jednotlivé opatrenia stanovené v prioritných oblastiach budú v meste napĺňané prostredníctvom vytvorených aktivít. Zoznam opatrení a k nim priradených aktivít je uvedený v nasledovnej tabuľke.

OPATRENIA	AKTIVITY
Podpora a rozvoj cestovného ruchu	➤ Mestský pivovar ➤ Vytvorenie Topoľčianskeho informačného centra ➤ Označovanie významných bodov QR kódmi
Technická a dopravná infraštruktúra	➤ SMART tabule na autobusových zastávkach ➤ Budovanie a rekonštrukcia chodníkov v meste Topoľčany ➤ Obnova a modernizácia verejného osvetlenia v meste Topoľčany ➤ Zavádzanie SMART prvkov v energetike ➤ Budovanie cyklistickej infraštruktúry ➤ Renovácia podchodu v meste Topoľčany ➤ Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba miestnych komunikácií, dopravnej infraštruktúry a statickej dopravy ➤ Rekonštrukcia a revitalizácia autobusovej stanice s okolím ➤ SMART riešenia v bezpečnosti a doprave ➤ Vybudovanie kanalizácie v časti Veľké Bedzany ➤ Odkanalizovanie priemyselného parku Práznovská cesta
Občianska vybavenosť	➤ Revitalizácia vnútroblokov ➤ Envirocentrum Vila Topoľčany ➤ Informačný systém
Modernizácia a energetická efektívnosť verejných budov a školskej infraštruktúry	➤ Energetická efektívnosť verejných budov ➤ Budova na ul. 17. Novembra ➤ Dom politických strán ➤ Modernizácia budovy radnice
Zdravotnícka infraštruktúra a služby	➤ Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti
Kultúra a kultúrna infraštruktúra	➤ Modernizácia priestorov Galérie ➤ Umenie a média v Topoľčanoch
Celoživotné a inovatívne vzdelávanie	➤ Vzdelávanie pre rozličné skupiny obyvateľov

Sociálna vybavenosť a služby verejnosti	➤ Seniorské záhradky ➤ SMART opatrovateľské služby
Šport a športová infraštruktúra a voľný čas	➤ Modernizácia športovej infraštruktúry ➤ Revitalizácia detských ihrísk ➤ Park športovcov ➤ Modernizácia mestského kúpaliska ➤ Modernizácia stolnotenisovej haly ➤ Modernizácia futbalového štadiónu ➤ Modernizácia mestskej plavárne a očistných kúpeľov
Rozvoj bývania	➤ Centrum aktívneho bývania
Verejné priestranstvá a vzhľad mesta	➤ Budovanie a revitalizácia verejných priestranstiev, zelená infraštruktúra
Environmentálna infraštruktúra	➤ Rozšírenie kompostárne v meste Topoľčany a jej vybavenie potrebnou technikou ➤ Obnova a rozšírenie zberného dvora
Systém nakladania s odpadmi	➤ Digitalizácia odpadového hospodárstva ➤ Realizácia stojísk polopodzemných kontajnerov

Zdroj: vlastné spracovanie

4.1 Popis jednotlivých aktivít

Mestský pivovar – v projekte sa budú riešiť ubytovacie a gastronomické zariadenia a vznik sociálneho podniku a chránenej dielne

Vytvorenie Topoľčianskeho informačného centra – ide o vybudovanie regionálneho informačného centra, v ktorom budú k dispozícii propagačné materiály a mapy

SMART tabule na autobusových zastávkach – cieľom je poskytnúť informácie cestujúcim o cestovných poriadkoch (meškanie/zmeny autobusov) na 54 autobusových zastávkach

Označovanie významných bodov QR kódmi – cieľom je zavedenie inovatívnych foriem v CR, aplikácia, informačný systém – tabule

Budovanie a rekonštrukcia chodníkov v meste – cieľom projektu je kompletizácia komunikácií, debarierizácia a podpora nemotorovej dopravy

Obnova a modernizácia verejného osvetlenia v meste Topoľčany – v tejto aktivite sa vymenia staré zariadenia za LED technológie, automatizácia prevádzkovania, ktorá umožní vytvoriť inteligentný systém manažmentu verejného osvetlenia umožňujúci nastavovať jeho parametre podľa požiadaviek prevádzkovateľa

Zavádzanie SMART prvkov v energetike – aktivita bude riešiť modernizáciu kotolní, výmenu zariadení, monitoring, modernizáciu centrálného zdroja a komína, rozširovanie siete rozvodov, modernizáciu strojovni ÚK; ul. Kalinčiakova; autobusová stanica

Budovanie cyklistickej infraštruktúry – cieľom je sprístupnenie atraktivít v regióne a budovanie cyklotrás

Renovácia podchodu v meste Topoľčany – v projekte sa bude riešiť debarierizácia, rekonštrukcia a humanizácia priestorov podchodu - integrovaná cyklistická doprava

Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba miestnych komunikácií, dopravnej infraštruktúry a statickej dopravy - všeobecne + podaný projekt na miestne komunikácie časť ul. Pavlovova, ul. Dopravná a časť ulice Pod Kalváriou (500 ti.); autobusové zastávky (280 tis.)

Rekonštrukcia a revitalizácia autobusovej stanice s okolím – cieľom aktivity je rekonštrukcia budovy autobusovej stanice, nástupíšť a výstupíšť, spevnených plôch a blízkeho okolia autobusovej stanice, SMART tabule, vestibul budovy, lavičky, osvetlenie

SMART riešenia v bezpečnosti a doprave – dynamická doprava, ktorá umožní na území mesta zriadiť automatické meranie intenzity dopravy, vytvorenie inteligentnej križovatky ulíc Krušovská a Československej armády, vybudovanie inteligentného analytického kamerového systému schopného automaticky vyhodnocovať porušenia verejného poriadku

Vybudovanie kanalizácie v časti Veľké Bedzany - kompletizácia vodohospodárskej infraštruktúry

Odkanalizovanie priemyselného parku Práznovská cesta – vybudovanie kanalizácie a ČOV v oblasti priemyselného parku vo východnej časti mesta

Revitalizácia vnútroblokov - obnovenie funkčnosti zelene s dôrazom na podporu občianskej vybavenosti

Envirocentrum Vila Topoľčany – cieľom projektu je vybudovať multifunkčný komplex neobyčajných a netradičných zážitkov: najmodernejšie technológie, interakcie návštevníkov, rozloha 300 – 500m², výučba žiakov a študentov, rodiny s deťmi, súčasť: infocentrum, expozičná časť venovaná klimatickým

zmenám, vodozádržným opatreniam a odpadovému hospodárstvu, ochrana prírody, interaktívne pieskovisko s mapou, vzdelávanie a prezentácie, zázemie pre zamestnancov, vybavenie exteriéru

Informačný systém - vývesky v mestských častiach, tabule, orientačný systém

Energetická efektívnosť verejných budov - kultúrne, vzdelávacie (MŠ), kultúrny dom, spoločenský dom a ostatné budovy

Budova na ul. 17. Novembra - rekonštrukcia; sídlo MsP

Dom politických strán - obnova a transformácia kul. pamiatky na byty a polyfunkčný priestor

Modernizácia budovy Radnice – cieľom je odizolovanie stavby, klimatizácia priestorov, oprava a výmena okien, oprava sociálnych zariadení

Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti - centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti v priestoroch bývalej základnej školy na ulici Tovarnícka

Modernizácia priestorov Galérie - revitalizácia priestorov, SMART prvky, plátno, dataprojektor, momentálne nevyhovuje požiadavkám

Umenie a médiá v Topoľčanoch - budovanie nových med. prvkov v kultúrnej a um. Oblasti - TV, mestské divadlo, rozhlas, noviny

Vzdelávanie pre rozličné skupiny obyvateľstva - všeobecne

Seniorské záhradky - revitalizácia mestských úžitkových záhrad - samozásobiteľské záhradky

SMART opatrovateľské služby – cieľom projektu je vybudovanie SMART infraštruktúry v sociálnych službách, monitoring, zlepšenie opatrovateľskej služby, sociálne taxíky, elektrobicykle/autá pre opatrovateľky, softvér, štatistiky

Modernizácia športovej infraštruktúry – cieľom je zmodernizovať zimný štadión, plaváreň (stavebné konštrukcie, technológia), umelé klzisko

Revitalizácia detských ihrísk – všeobecne v celom meste

Park športovcov - revitalizácia, zeleň, dráha pre in-line korčule, vodné prvky, odhlučnenie zo strany od obytnej zóny

Modernizácia mestského kúpaliska- transformácia priestoru na celoročné multifunkčné rekreačné a športové zariadenie - prestrešenie bazénov na celoročné využitie pre športové i rekreačné účely, vybudovanie nového bazénu, modernizácia bazénovej technológie na ekologickejšiu a hospodárnejšiu, SMART prvky v riadení technológie, samoobslužnosť, zatraktívnenie kúpaliska, vybudovanie nových ubytovacích kapacít, vybudovanie nových športovísk, napojenie na cyklocestu a cyklotrasy, vodozádržné opatrenia, výsadba zelene

Modernizácia stolnotenisovej haly - rekonštrukcia interiéru i exteriéru, vybavenie športoviska v súlade s naplnením štandardov

Modernizácia futbalového štadiónu - rekonštrukcia tribúny a modernizácia zázemia

Modernizácia mestskej plavárne a očistných kúpeľov - stavebné konštrukcie, technológia

Centrum aktívneho bývania - vybudovanie bytov pre seniorov s podporou aktívneho starnutia - komunitné záhrady

Budovanie a revitalizácia verejných priestranstiev, zelená infraštruktúra – revitalizácia zelene, mobiliár, vodozádržné opatrenia, zelené steny, znižovanie environmentálnej záťaže, klimatické zmeny (ochladzovanie), budovanie komunitných záhrad, výsadba a zazeleňovanie priestorov

Rozšírenie kompostárne v meste Topoľčany a jej vybavenie potrebnou technikou - dopĺňanie nových technológií, spracovanie kuchynského a biologického odpadu; obnova strojov a technológie (nakladač, homogenizátor, drvič dreveného odpadu, preosievač kompostu – zariadenia využívané pre spracovanie bioodpadu); rozšírenie územia kompostárne v meste Topoľčany; nákup techniky na zber a zhodnocovanie odpadov; systém zberu odpadov z okolitých obcí; štúdia uskutočniteľnosti efektívneho zberu odpadov z územia a kvalitného kompostovania; spracovanie a odovzdávanie certifikovaného kompostu späť občanom a poľnohospodárom; príprava a zber odpadov v zapojenom území

Obnova a rozšírenie zberného dvora - modernizácia triediacej linky, obstaranie tunelového lisu a manipulačnej techniky

Digitalizácia odpadového hospodárstva - zavádzanie SMART prvkov v odpadovom hospodárstve, čipovanie nádob, diferenciácia výšky poplatkov, zber dát za komunálny odpad

Realizácia stojísk polopodzemných kontajnerov - stavebné práce a výstavba stojísk na komunálne odpady, čipové uzamknutie, softvér

5. IMPLEMENTAČNÝ PLÁN A PLÁN MONITOROVANIA

5.1 Zabezpečenie realizácie Programu hospodárskeho Rozvoja a sociálneho rozvoja mesta

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Topoľčany je strednodobý dokument, prostredníctvom ktorého sa uskutočňuje podpora miestneho rozvoja s dôrazom na sociálno-ekonomickú sféru, ako aj ďalšie oblasti rozvoja mesta. Charakterizuje sa ako program cielených opatrení, prípadne intervencií, ktorý bol navrhnutý pre oživenie ekonomického a sociálneho rozvoja, ako aj iných oblastí. Konkretizuje opatrenia na dosahovanie strategických cieľov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je dôležitý najmä preto, že sumarizuje základné informácie o meste k stratégii vo všetkých súvislostiach rozvoja. Služi ako koncepčný materiál pre formulovanie cieľov rôznych projektových zámerov.

Služi tiež ako podklad pre žiadosti o finančnú podporu na realizáciu týchto projektových zámerov a tiež na upresňovanie, získavanie a koordináciu partnerov na území mesta.

Zodpovednosť za plnenie celého programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta má najvyšší orgán Mestské zastupiteľstvo na čele s primátorkou mesta.

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Topoľčany“ bol vypracovaný v súlade s požiadavkami zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý bol zmenený a doplnený zákonom 309/2014 Z. z. Programové a strategické ciele vychádzajú z endogénnych rozvojových faktorov nachádzajúcich sa na území mesta, berú do úvahy exogénne zdroje a tendencie.

Realizačná časť PHRSR nadväzuje na programovú časť a zameriava sa najmä na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja mesta, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja mesta s ustanovením merateľných ukazovateľov a na vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja mesta formou akčných plánov.

5.2 Organizačné zabezpečenie manažmentu programu

Štruktúra organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok mesta. Najvyšším orgánom je mestské zastupiteľstvo. Primátor mesta a najvyšší orgán prijíma rozhodnutia o postupe programu, ustanovuje riadiaci tím, ktorý je poverený riadením procesu. Schvaľuje návrhy a projekty rozvoja a dojednáva partnerské vzťahy. Hodnotí, schvaľuje výsledky a výstupy programu. Zabezpečuje realizáciu programu a rozhoduje o zmenách.

Najvyšší orgán v obci zároveň preberá činnosť riadiaceho tímu. Hlavnou činnosťou manažmentu programu je dodržať organizačné a technické zabezpečenie programu, vykonávať kontrolu fyzickú, ekonomickú a kvalitatívnu, ako aj pomocou ukazovateľov vykonať monitoring a viesť evidenciu. Ďalšou činnosťou riadiaceho tímu je urobiť priebežné a záverečné hodnotenie a spracovanie správ o stave a výsledkoch.

Zvlášť dôležitá je účasť verejnosti, pretože určuje výslednú legitimitu a dôveryhodnosť celého programu

ako aj jeho plnenie a záväznosť. Verejnosť sa v procese tvorby a realizácie programu zúčastňuje prostredníctvom svojich zástupcov a účasťou na prerokovávaní čiastkových a celkových výsledkov.

Zároveň je v záujme mesta, aby pri realizovaní jednotlivých aktivít boli oslovené cieľové skupiny, pre ktoré je konkrétna aktivita pripravená a zabezpečí komunikáciu s nimi prostredníctvom jeho orgánov.

V prípade implementácie PHRSR mestské zastupiteľstvo schvaľuje celý dokument a jedenkrát ročne vyhodnotí jeho plnenie vždy do konca mája príslušného roka. Kompetenciou zastupiteľstva je aj rozhodovanie o spolufinancovaní jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov, ale aj z rozpočtu mesta. V prípade hodnotenia PHRSR zastupiteľstvo schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o aktualizácii programu. Takisto môže rozdeliť jednotlivé priority programu akčného plánu komisiám MsZ zaoberajúcim sa monitorovaním a hodnotením. Primátor mesta riadi samotný proces implementácie, podpisuje schválenie strategického dokumentu, vykonáva uznesenia, zastupuje mesto nielen vo vzťahu k právnickým a fyzickým osobám, ale aj vo vzťahu k štátnym orgánom.

5.3 Administratívne a inštitucionálne zabezpečenie realizácie PHRSR

Pre mesto Topoľčany je príprava a realizácia tohto dokumentu vysokou prioritou. Mesto má na riadenie aktivít, projektov, finančnú administratívu a odbornú realizáciu dostatočné kapacity s potrebnou kvalifikáciou a skúsenosťami, resp. spolupracuje s externými odborníkmi v rôznych oblastiach. Projektové dokumentácie, rozpočty a verejné obstarávania k jednotlivým naplánovaným aktivitám sú spracované a vykonávané vždy odborne spôsobilými osobami. Mesto má dostatočné prevádzkové kapacity, t. j. kancelárie, výpočtovú a telekomunikačnú techniku, prístup na internet a ďalšie materiálno-technické zariadenia. Zamestnanci mesta, ktorí budú dohliadať na implementáciu programu a jednotlivých naplánovaných aktivít, pracujú v kancelárskych priestoroch mestského úradu a majú kompletne vybavenie a možnosti na to, aby realizácia aktivít prebehla bez problémov. Kancelárie sú vybavené potrebnými informačno-komunikačnými technológiami. Materiálno-technické a priestorové zázemie je pre potreby realizácie momentálne dostatočné, ale v prípade potreby a vzhľadom na dlhodobú platnosť dokumentu sa predpokladá obstaranie dodatočného vybavenia. Toto materiálno-technické zabezpečenie bude k dispozícii aj pre externých spolupracovníkov. Mesto Topoľčany má tiež skúsenosti s prípravou a realizáciou množstva investičných aj neinvestičných projektov.

Začiatok realizácie PHRSR sa začína po jeho vypracovaní a schválení v mestskom zastupiteľstve a zabezpečuje ju počas celej jeho platnosti podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Mesto na účely podpory regionálneho rozvoja „zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad PHRSR s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.“

Realizácia činnosti PHRSR na úrovni programu

činnosť	MsZ	primátor mesta	komisie mestského zastupiteľstva	MsÚ	hlavný kontrolór
financovanie	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
implementácia	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
hodnotenie	schvaľuje	riadi		vykonáva	
monitorovanie	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
kontrola	schvaľuje	riadi	navrhuje		vykonáva

Zdroj: vlastné spracovanie

Za realizáciu PHRSR na programovej a projektovej úrovni bude zodpovedať primátor mesta a mestské zastupiteľstvo. Za finančné riadenie na programovej a projektovej úrovni bude niešť zodpovednosť mesto. Monitorovacie a hodnotiace správy PHRSR bude každoročne prerokovávať MsÚ a návrh akčného plánu bude prehodnotený v dvojročnom cykle.

5.4 Komunikačná stratégia

Nevyhnutnosť tvorby dokumentu vychádza najmä z podpory zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu, na ktoré sa obsah dokumentu viaže. PHRSR predstavuje nástroj komunikácie mesta, vymedzuje hlavné problémy, identifikuje priority, riadi rozvoj a iniciuje zmeny. Realizácia PHRSR je zabezpečená koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými aktérmi regionálneho rozvoja na území mesta.

Súčasťou PHRSR je aj tvorba komunikačnej stratégie. Komunikácia mestskej samosprávy s občanmi je okrem výkonných povinností pokladaná za jednu z dôležitých základných činností. Prostredníctvom komunikačnej stratégie mesto nielen informuje občanov o svojej činnosti, o svojich zámeroch, plánoch a výsledkoch, ale aj získava spätnú väzbu, názory i nápady od občanov.

Komunikačná stratégia mesta vo vzťahu k PHRSR je zameraná na jeho obyvateľov ako hlavnú cieľovú skupinu. Okrem občanov sa sústreďuje aj na podskupiny: zamestnanci, organizácie a partneri. Komunikačná stratégia vo vzťahu k občanom a organizáciám predstavuje dosiahnutie včasného stavu informovanosti občanov a organizácií o realizácii aktivít PHRSR v dostatočnom rozsahu a primeranou formou. Komunikačná stratégia voči partnerom nevyžaduje mimoriadne opatrenia.

Za hlavný komunikačný nástroj je považovaná webová stránka. Sekundárnymi komunikačnými nástrojmi sú informačné tabule, úradná tabuľa a mestský rozhlas.

Mesto Topoľčany zabezpečí účasť verejnosti na prerokovávaní vyhodnotení plnenia PHRSR za každý rok, aktualizáciu akčného plánu, prípadne iné zmeny v dokumente, a to prostredníctvom rôznych foriem zapojenia verejnosti, pričom bude zvolávať verejné zhromaždenie občanov k týmto pripomienkovaniam podľa potreby, najmenej však raz za dva roky.

5.5 Väzby na strategické dokumenty kraja

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Topoľčany na roky 2022-2030 úzko nadväzuje na jednotlivé dokumenty, ktoré boli vypracované na regionálnej úrovni. Jedná sa o Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja z februára 2012 a jeho zmeny a doplnky a Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2016-2022. V čase prípravy PHRSR mesta je v pripomienkovom konaní Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030.

Pre záujmové územie mesta Topoľčany uvádzame súlad s prioritami, cieľmi a opatreniami PHRSR NSK na nové obdobie. Z hľadiska priorít Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja sa mesta Topoľčany dotýkajú priamo nasledovné priority a opatrenia:

Priorita: 1 Konkurencieschopná znalostná ekonomika

Špecifický cieľ:

1.4 Zvýšenie využitia endogénneho potenciálu územia pre rozvoj udržateľného cestovného ruchu

Opatrenie:

1.4.1 Podpora vzniku integrovaných produktov v cestovnom ruchu

Indikatívne aktivity:

- sprístupnenie aktív cestovného ruchu cykloturistickými a inými trasami
- rozvoj tematických kultúrnych trás regionálneho a na nadregionálneho významu vrátane ich značenia a výstavby doplnkovej infraštruktúry na trasách

Opatrenie:

1.4.2 Zvýšiť kvalitu infraštruktúry a služieb cestovného ruchu

Indikatívne aktivity:

- zlepšenie kvality a dostupnosti informácií pre návštevníkov
- modernizácia zariadení pre organizovanie výstav, vrátane zavádzania nových technológií

Priorita: 2 Kvalitné a čisté životné prostredie

Špecifický cieľ:

2.1 Rozvoj odpadového hospodárstva na báze cirkulárnej ekonomiky

Opatrenie:

2.1.1 Podpora zavádzania SMART systémov nakladania s odpadmi založených na princípoch cirkulárnej ekonomiky

Indikatívne aktivity:

- podpora zvyšovania environmentálneho povedomia verejnosti a informovanosti spotrebiteľa o odpadovom hospodárstve s dôrazom na potreby cirkulárnej ekonomiky
- podpora aktivít zameraných na predchádzanie vzniku odpadov

Špecifický cieľ:

2.2 Budovanie infraštruktúry vodného hospodárstva

Opatrenie:

2.2.2 Budovanie a obnova kanalizačných sietí a zariadení na spracovanie odpadových vôd

Indikatívne aktivity:

- výstavba a resp. dobudovanie kanalizačných sietí a technických zariadení v aglomeráciách nad 2000 EO

Špecifický cieľ:

2.4 Ochrana voči živelným pohromám a zmierňovanie dopadov klimatickej zmeny

Opatrenie:

2.4.1 Podpora príprav na implementáciu ochranných opatrení voči živelným pohromám

Indikatívne aktivity:

- zabezpečenie preventívnych opatrení v súvislosti s nadmernou zrážkovou činnosťou

Špecifický cieľ:

2.5 Ochrana prírodných zdrojov a zachovanie populačného genofondu území

Opatrenie:

2.4.1 Podpora príprav na implementáciu ochranných opatrení voči živelným pohromám

Indikatívne aktivity:

- podpora vzniku environmentálnych centier so zameraním na zvyšovanie zvyšovania environmentálneho povedomia, osvedy a informovanosti
- podpora aktivít zameraných na propagáciu, šírenie osvedy o environmentálnej udržateľnosti životného prostredia (obehové hospodárstvo, ochrana prírody a krajiny, udržateľné vodné hospodárstva, boj s klimatickou zmenou)

Priorita: 3 Efektívna infraštruktúra a udržateľná mobilita

Špecifický cieľ:

3.1. Zlepšiť dopravnú obslužnosť územia a udržateľnú mobilitu

Opatrenie:

3.1.1 Dobudovať a modernizovať cestnú sieť a infraštruktúru

Indikatívne aktivity:

- rekonštrukcia, výstavba a modernizácia ciest II. a III. triedy, vrátane prestavby križovatiek, budovania obchvatov miest a obcí, rekonštrukcie mostov
- výstavba a modernizácia miestnych komunikácií so zameraním na zvýšenie kvality komunikácie, jej mostných objektov a súčastí a na bezpečnosť pešej a cyklistickej dopravy

Opatrenie:

3.1.2 Rozvoj integrovanej osobnej dopravy a zvýšenie atraktívnosti (IOD) pre občanov

Indikatívne aktivity:

- výstavba a modernizácia infraštruktúry verejnej osobnej dopravy

Opatrenie:

3.1.5 Dobudovať bezpečnú a kvalitnú cyklo-dopravnú infraštruktúru

Indikatívne aktivity:

- podpora cyklistickej a inej nemotorovej dopravy
- výstavba cyklotrás v mestských a prímestských oblastiach v mestách a obciach združených v územiach Udržateľného mestského rozvoja (UMR) so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej del'be prepravnej práce

Špecifický cieľ:

3.2 Podporiť efektívnejšie využívanie energetických zdrojov

Opatrenie:

3.2.1 Podpora energetickej efektívnosti a udržateľného energetického mixu v regióne

Indikatívne aktivity:

- obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov
- podpora zlepšovania energetickej hospodárnosti a obnovy bytových budov
- podpora zlepšovania energetickej hospodárnosti a obnovy verejných budov

Opatrenie:

3.2.2 Zvýšenie energetickej účinnosti a podielu obnoviteľných zdrojov energie

Indikatívne aktivity:

- modernizácia existujúcich zdrojov energie z OZE
- rekonštrukcia a výstavba zdrojov tepla a zariadení KVET z biomasy
- podpora akumulácie energie z OZE a systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie s cieľom optimalizácie výroby a využitia energie z OZE v domácnosti

Opatrenie:

3.2.3 Energetický manažment a nakladanie s dátami pomocou SMART technológií

Indikatívne aktivity:

- podpora uskladňovania energie za účelom efektívneho využívania zdrojov, vytvorenia možností pre aktívne zapájanie koncových užívateľov do procesu optimalizácie a znižovania ich energetických nárokov a nákladov, ako aj zlepšenia energetickej efektívnosti a znižovania energetických strát
- podpora zavádzania inteligentných energetických systémov vrátane komponentov kybernetickej bezpečnosti

Priorita: 4 Sociálny rozvoj územia a podpora komunit

Špecifický cieľ:

4.1 Rozvoj SMART sociálnych a zdravotných služieb s dôrazom na komplexnosť riešení a výsledok

Opatrenie:

4.1.1 Integrácia sociálnych a zdravotných služieb

Indiktívne aktivity:

- budovanie a dobudovanie kapacít pre chýbajúce a nedostatočne zabezpečené služby
- zriadenie integrovaných centier sociálnych a zdravotných služieb
- zabezpečenie špecializovaných sociálnych služieb
- celoživotné vzdelávanie odborných pracovníkov a pomáhajúcich profesií
- integrácia terénnych sociálnych a zdravotných služieb
- informačná podpora sociálnych a zdravotných služieb

Opatrenie:

4.1.3 Zabezpečenie dostupnosti zdravotných služieb

Indiktívne aktivity:

- dobudovanie infraštruktúry ambulantnej zdravotnej starostlivosti

Špecifický cieľ:

4.1 Rozvoj SMART sociálnych a zdravotných služieb s dôrazom na komplexnosť riešení a výsledok

Opatrenia:

4.1.4 SMART vybavenie sociálnych a zdravotných služieb

Indiktívne aktivity:

- materiálno-technické vybavenie sociálnych a zdravotných služieb (vrátane DOS a ADOS)

Špecifický cieľ:

4.2 Rozvoj inkluzívneho bývania

Opatrenie:

4.2.1 Transformácia pobytových sociálnych služieb a podpora nezávislého života znevýhodnených osôb

Indiktívne aktivity:

- budovanie zariadení sociálnych služieb komunitného typu (podporované bývanie)
- zabezpečenie nadväzných služieb pre chránené a aktívne bývanie

Špecifický cieľ:

4.4 Zlepšenie podmienok pre rozvoj sociálnej ekonomiky, sociálne a pracovné začlenenie znevýhodnených a zraniteľných osôb

Opatrenie:

4.4.2 Rozvoj striebornej ekonomiky a podpora aktívneho starnutia *Indiktívne aktivity:*

- rozvoj infraštruktúry a SMART vybavenie pre rozvoj striebornej ekonomiky

- rozvoj infraštruktúry a SMART vybavenie pre podporu aktívneho starnutia
- vytváranie flexibilných foriem práce pre seniorov

Špecifický cieľ:

4.6 Rozvoj kultúry a športu

Opatrenie:

4.6.1 Zvýšiť kvalitu a dostupnosť kultúrnej a športovej infraštruktúry pre všetkých obyvateľov

Indikatívne aktivity:

- modernizácia technickej infraštruktúry kultúrnych zariadení v zriaďovanej a nezriaďovanej kultúre
- rekonštrukcia a výstavba ihrísk, viacúčelových športových areálov a športových a telovýchovných objektov
- rekonštrukcia a výstavba športovej infraštruktúry a rekreačných cyklotrás
- rekonštrukcia a tvorba športovo-oddychových zón v obciach a mestách NSK
- revitalizácia regionálnej športovej infraštruktúry a rekreačných cyklotrás
- príprava projektovej dokumentácie
- kultúra a ekonomický rozvoj (intervencie do kultúry podporujúce rozvoj ekonomiky)

Opatrenie:

4.6.2 Udržiateľná obnova, zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva

Indikatívne aktivity:

- obnova NKP, kultúrnych pamiatok, pamiatkových objektov, kultúrnych inštitúcií a zariadení, expozícií a zbierok, ostatnej kultúrnej infraštruktúry, vrátane sakrálnych objektov
- obnova a budovanie infraštruktúry v okolí NKP, kultúrnych pamiatok a ostatnej kultúrnej infraštruktúry, zázemia pre udržiateľný rozvoj prírodných lokalít, kúpeľníctva a trávenia voľného času
- propagácia kultúrneho dedičstva

Priorita: 5 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie

Špecifický cieľ:

5.2 Zvýšenie kvality a inkluzívnosti odborného vzdelávania a prípravy s ohľadom na potreby trhu práce

Opatrenie:

5.2.1 Zlepšenie infraštruktúry pre inkluzívne odborné a celoživotné vzdelávanie

Indikatívne aktivity:

- budovanie a dobudovanie infraštruktúry odborného a celoživotného vzdelávania
- debarierizácia škôl a školských zariadení
- podpora digitalizácie a SMART vybavenie vzdelávacích inštitúcií

Špecifický cieľ:

5.3 Zlepšenie možností celoživotného a záujmového vzdelávania

Opatrenie:

5.3.1 Vytváranie programov celoživotného a záujmového vzdelávania

Indikatívne aktivity:

- vytváranie a zavedenie programov celoživotného vzdelávania v reakcii na potreby praxe
- vytváranie programov a aktivít záujmového vzdelávania
- podpora ďalšieho vzdelávania zdravotníckych zamestnancov
- podpora ďalšieho vzdelávania zamestnancov v sociálnych službách

Priorita: 6 SMART rozvoj regiónu s dôrazom na participáciu a spoluprácu

Špecifický cieľ:

6.1 SMART regióny a obce

Opatrenie:

6.1.1 Koordinované plánovanie

Indikatívne aktivity:

- budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít
- budovanie ľudských kapacít v samospráve a ich celoživotné vzdelávanie
- podpora vzdelávania a zdieľania skúseností v oblasti inteligentných miest a regiónov

Opatrenie:

6.1.2 Zvýšenie bezpečnosti občanov

Indikatívne aktivity:

- budovanie SMART systémov a prvkov posilnenia bezpečnosti občanov

Opatrenie:

6.1.3 Zvýšenie dostupnosti verejných služieb

Indikatívne aktivity:

- modernizácia a digitalizácia poskytovaných verejných služieb
- vývoj a aplikácia modelových SMART riešení verejnej infraštruktúry

5.6 Väzba na ciele Partnerskej dohody na roky 2021 - 2027

Cieľ politiky 1 – Inteligentnejšia a konkurencieschopnejšia Európa

Cieľ politiky 2 – Zelenšia nízkouhlíková Európa

Cieľ politiky 3 – Prepojenejšia Európa

Cieľ politiky 4 – Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca európsky pilier sociálnych práv

Cieľ politiky 5 – Európa bližšie k občanom

5.7 Akčný plán PHRSR do roku 2030

Súčasťou tvorby PHRSR je akčný plán – obsahuje opatrenia, prostredníctvom ktorých sa naplňajú jednotlivé priority vyjadrené prostredníctvom strategických cieľov rozvoja mesta. Všetky opatrenia sú pre mesto veľmi dôležité, avšak vzhľadom na finančné a inštitucionálne vybavenie mesta je potrebné nastaviť časový harmonogram.

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom mesta v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Akčný plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Akčný plán je spracovaný pre jednotlivé prioritné oblasti a obsahuje aj predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania a náklady na realizáciu aktivít. Časový harmonogram realizácie jednotlivých cieľov a priorít, ktoré sú opísané v tomto Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta, je viazaný na možnosť čerpania finančných prostriedkov z jednotlivých rozpočtových kapitol mesta, účelovo viazaných finančných prostriedkov alebo finančných prostriedkov z fondov EÚ a iných zdrojov. Jednotlivé etapy realizácie projektových zámerov budú pokračovať v nadväznosti na seba tak, aby sa jednotlivé fázy neprekrývali, ale priamo na seba nadväzovali a vytvorili tak ucelený harmonický celok. Harmonogram realizácie jednotlivých aktivít je spracovaný formou akčného plánu.

Cieľovými skupinami tohto dokumentu sú všetci obyvatelia mesta a návštevníci bez rozdielu.

OBLASŤ	ŠPECIFICKÝ CIEĽ	OPATRENIE	AKTIVITA	PREDPOKLADANÝ ROZPOČET V €	STAV PRIPRAVENOSTI AKTIVITY	PREDPOKLADANÁ REALIZÁCIA DO ROKU
	1.1 Zvyšovanie informovanosti obyvateľov a návštevníkov mesta a podpora nových aktivít v cestovnom ruchu	1.1.1 Podpora a rozvoj cestovného ruchu	1.1.1.1 Mestský pivovar	1 000 000	v štádiu úvah	2030
			1.1.1.2 Vytvorenie Topoľčianskeho informačného centra	100 000	v štádiu úvah	2030
			1.1.1.3 Označovanie významných bodov QR kódmi	100 000	v štádiu úvah	2030
	1.2 Dobudovanie dopravnej infraštruktúry a jej	1.2.1 Technická a dopravná infraštruktúra	1.2.1.1 SMART tabule na autobusových zastávkach	550 000	v štádiu úvah	2030
			1.2.1.2 Budovanie a rekonštrukcia chodníkov v meste Topoľčany	5 000 000	čiastočná projektová dokumentácia	2030

1. HOSPODÁRSK A	skvalitnenie v SMART oblasti		1.2.1.3 Obnova a modernizácia verejného osvetlenia v meste Topoľčany	10 000 000	vypracovaná štúdia, audity	2030
			1.2.1.4 Zavádzanie SMART prvkov v energetike	5 000 000	v štádiu úvah	2030
			1.2.1.5 Budovanie cyklistickej infraštruktúry	3 000 000	v štádiu úvah	2030
				1 700 000	podaná ŽoNFP Hlavný cyklistický okruh mesta Topoľčany 2. etapa	2026
			1.2.1.6 Renovácia podchodu v meste Topoľčany	500 000	v štádiu úvah	2030
			1.2.1.7 Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba miestnych komunikácií, dopravnej infraštruktúry a statickej dopravy	7 000 000	čiastočná projektová dokumentácia	2030
			1.2.1.8 Rekonštrukcia a revitalizácia autobusovej stanice s okolím	1 300 000	v štádiu úvah	2030
			1.2.1.9 SMART riešenia v bezpečnosti a doprave	1 000 000	štúdia uskutočniteľnosti, rozpočet, Koncepcia zavádzania inteligentných technológií v meste Topoľčany	2030
			1.2.1.10 Vybudovanie kanalizácie v časti Veľké Bedzany	4 000 000	Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s.	2030
			1.2.1.11 Odkanalizovanie priemyselného parku Práznovská cesta	1 400 000	čiastočná projektová dokumentácia	2030

2. SOCIÁLNA	2.1 Zvýšenie kvality poskytovaných služieb a občianskej vybavenosti v meste	2.1.1 Občianska vybavenosť	2.1.1.1 Revitalizácia vnútroblokov	1 500 000	v štádiu úvah podaná ŽoNFP Revitalizácia vnútrobloku M. Benku 728 tis.	2030
			2.1.1.2 Envirocentrum Vila Topoľčany	3 700 000	v štádiu úvah	2026
			2.1.1.3 Informačný systém	70 000	v štádiu úvah	2024
	2.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti verejných budov	2.2.1 Modernizácia a energetická efektívnosť verejných budov a školskej infraštruktúry	2.2.1.1 Energetická efektívnosť verejných budov	10 000 000	v štádiu úvah MŠ Gogoľova - projektová dokumentácia	2030
			2.2.1.2 Budova na ul. 17. novembra	1 000 000	projektová dokumentácia	2030
			2.2.1.3 Dom politických strán	5 000 000	spracovanie analýzy	2028
			2.2.1.4 Modernizácia budovy Radnice	500 000	čiastočná projektová dokumentácia v štádiu úvah	2026
	2.3 Zvýšenie kvality zdravotníckej infraštruktúry a služieb	2.3.1 Zdravotnícka infraštruktúra a služby	2.3.1.1 Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti	900 000	projektová dokumentácia	2025
	2.4 Modernizovaná kultúrna infraštruktúra	2.4.1 Kultúra a kultúrna infraštruktúra	2.4.1.1 Modernizácia priestorov Galérie	200 000	v štádiu úvah	2030
			2.4.1.2 Umenie a médiá v Topoľčanoch	800 000	v štádiu úvah	2030
	2.5 Podpora celoživotného vzdelávania	2.5.1 Celoživotné a inovatívne vzdelávanie	2.5.1.1 Vzdelávanie pre rozličné skupiny obyvateľstva	300 000	v štádiu úvah	2030
	2.6 Zvýšenie kvality poskytovaných sociálnych služieb	2.6.1 Sociálna vybavenosť a služby verejnosti	2.6.1.1 Seniorské záhradky	800 000	v štádiu úvah	2030
			2.6.1.2 SMART opatrovateľské služby	500 000	v štádiu úvah	2025
	2.7 Rozširovanie možností športových a voľnočasových aktivít	2.7.1 Šport, športová infraštruktúra a voľný čas	2.7.1.1 Modernizácia športovej infraštruktúry	10 000 000	v štádiu úvah	2030

			2.7.1.2 Revitalizácia detských ihrísk	500 000	v štádiu úvah	2030
			2.7.1.3 Park športovcov	2 500 000	projektová dokumentácia	2026
			2.7.1.4 Modernizácia mestského kúpaliska	13 000 000	příprava štúdie	2030
			2.7.1.5 Modernizácia stolnotenisovej haly	1 000 000	v štádiu úvah	2030
			2.7.1.6 Modernizácia futbalového štadiónu	2 000 000	v štádiu úvah	2030
			2.7.1.7 Modernizácia mestskej plavárne a očistných kúpeľov	2 000 000	projektová dokumentácia	2026
	2.8 Podpora budovania krajšieho životného prostredia v okolí ľudských obydlí	2.8.1 Rozvoj bývania	2.8.1.1 Centrum aktívneho bývania	3 500 000	projektová dokumentácia	2027
3. ENVIRONMEN TÁLNA	2.9 Skrášlenie mesta a jeho verejných priestranstiev	2.9.1 Verejné priestranstvá a vzhľad mesta	2.9.1.1 Budovanie a revitalizácia verejných priestranstiev, zelená infraštruktúra	1 500 000	v štádiu úvah	2030
	3.1 Podpora environmentálnej výchovy a ochrany životného prostredia	3.1.1 Environmentál na infraštruktúra	3.1.1.1 Rozšírenie kompostárne v meste Topoľčany a jej vybavenie potrebnou technikou	1 500 000	v štádiu úvah	2030
			3.1.1.2 Obnova a rozšírenie zberného dvora	500 000	v štádiu úvah	2030
	3.2 Zvýšenie miery separovania a zhodnocovania odpadov	3.2.1 Systém nakladania s odpadmi	3.2.1.1 Digitalizácia odpadového hospodárstva	1 000 000	spracovaná analýza v štádiu úvah	2030
			3.2.1.2 Realizácia stojísk polopodzemný ch kontajnerov	1 500 000	v štádiu úvah	2026

5.8 Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie je systematický proces, ktorého cieľom je sledovať, či realizované opatrenia a aktivity sú v súlade so stanovenými cieľmi a nakoľko sa stanovené ciele napĺňajú. Monitorovanie si vyžaduje vytvoriť systém zberu, triedenia a uchovávanía relevantných informácií o vecnom a finančnom plnení programu

rozvoja mesta, ako aj funkčnú inštitucionálnu štruktúru schopnú tento systém naplňať. Monitorovanie bude prebiehať na základe vopred definovaných monitorovacích indikátorov výsledku stanovených pre jednotlivé opatrenia. Údaje získané monitorovaním sa využijú na priebežné sledovanie výkonnosti – dosahovaných výsledkov. Výsledky monitorovania výkonnosti sa prezentujú v monitorovacej správe, ktorá sa vypracováva každoročne.

Vecný a časový harmonogram monitorovania plnenia PHRSR Topoľčany

rok	Správa o plnení PHRSR mesta	Termín spracovania monitorovacej správy	Hodnotenie: plnenie výdavkov a výstupov/operatívne návrhy	Hodnotenie: plnenie cieľov/plnenie ukazovateľov/operatívne návrhy	Porovnanie plánu so skutočnosťou/merateľné ukazovatele	Prerokovanie správy v MsZ
2023	áno	05/2024	áno	áno	áno	áno
2024	áno	05/2025	áno	áno	áno	áno
2025	áno	05/2026	áno	áno	áno	áno
2026	áno	05/2027	áno	áno	áno	áno
2027	áno	05/2028	áno	áno	áno	áno
2028	áno	05/2029	áno	áno	áno	áno
2029	áno	05/2030	áno	áno	áno	áno
2030	áno	05/2031	áno	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Zber monitorovacích indikátorov, ktoré sú uvedené v akčnom pláne dokumentu, sa bude realizovať a vyhodnocovať raz ročne na úrovni opatrení. Riadiaci tím na mestskom úrade ročne zhotoví monitorovaciu správu o plnení týchto indikátorov. Túto predloží na zastupiteľstve mesta na prerokovanie stanoviska a následne na prerokovanie kontrolórovi. Sledované monitorovacie indikátory sa porovnávajú v každej správe s počiatočným stavom a s predchádzajúcim monitorovaním.

Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom programu. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Vykonáva ich Projektový referát MsÚ. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Hodnotí sa relevantnosť (posúdenie vzájomnej súvislosti priorít samosprávy, zámerov a strategických cieľov), účinnosť (hodnotenie miery dosiahnutia strategických cieľov programu, širších plánovaných aj neplánovaných prínosov a pozitívnych resp. negatívnych vplyvov realizácie programu), efektívnosť a hospodárnosť (posúdenie efektívnosti vstupov k dosiahnutým výstupom, či za rovnaké vstupy bolo možné získať vyššie výstupy, alebo či bolo možné za nižšie vstupy získať rovnaké výstupy), užitočnosť a dopad (porovnanie plánovaného, resp. dosiahnutého vplyvu cieľov programu s potrebami cieľovej skupiny) a stabilita a udržateľnosť (posúdenie perspektívnosti pôsobenia očakávaných kladných zmien vyplývajúcich z realizácie častí programu po ich ukončení, či sa očakávané kladné zmeny nestanú zastaranými v krátkom časovom období).

Ukazovatele, ktoré hodnotiaci rámec sleduje sa budú sledovať nasledovne:

- Hodnotiace ukazovatele na úrovni dopadu sa budú sledovať na konci roku 2026
- Hodnotiace ukazovatele na úrovni výsledku sa budú sledovať sumárne v strednodobom horizonte implementácie stratégie (na konci roku 2030)

Hodnotiace správy sa budú predkladať v dvoch časových obdobiach:

Záverečná hodnotiacia správa – bude spracovaná po ukončení obdobia relevantnosti PHRSR. Táto správa bude hodnotiť najmä celkový dopad implementácie stratégie.

Strednodobá hodnotiacia správa – bude sledovať sumárne hodnotenie implementácie stratégie v strednodobom časovom horizonte (2026) na úrovni výsledkov.

Vecný a časový harmonogram hodnotenia plnenia PHRSR mesta Topoľčany

Rok	Hodnotiacia správa mesta	Termín spracovania hodnotiacej správy	Hodnotenie plnenia cieľov: efektívnosť a účinnosť ich plnenia	Hodnotenie plnenia cieľov: relevantnosť, užitočnosť, udržateľnosť	Referenčné porovnanie výkonnosti mesta s inou obcou	Návrh opatrení na dosahovanie výsledkov/komentár	Prerokovanie správy v zastupiteľstve
2026	strednodobá	06/2026	áno	áno	áno	áno	áno
2030	záverečná	06/2030	áno	áno	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Riadiaci tím vytvorí systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta – zabezpečuje monitorovanie plnenia akčného plánu a jeho aktualizáciu. Samospráva raz ročne získa a spracuje pripomienky mestského úradu, poslancov a verejnosti, zvyčajne počas zostavovania rozpočtu na ďalší rok, taktiež vyhodnotí dosiahnuté výsledky a dopady realizovaných opatrení a aktivít. Aktualizáciu Akčného plánu PHRSR mesta uskutoční každé 3 - 4 roky. Riadiaci tím zabezpečí fungovanie partnerstva, informovanie verejnosti o realizácii PHRSR a v prípade potreby verejné prerokovanie aktualizácie PHRSR a akčného plánu.

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta je možné na základe stanovených merateľných ukazovateľov pri jednotlivých aktivitách. Hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov sa zbierajú po rokoch. Ako merateľné ukazovatele sú navrhnuté najmä tie, ktoré sa týkajú výstupov v danej oblasti. Ďalej sú to merateľné ukazovatele výsledkov sledujúce strednodobý efekt alebo merateľné ukazovatele vplyvov sledujúce dlhodobý efekt a dôsledky na cieľovú skupinu. Okrem toho sú medzi merateľné ukazovatele zaradené aj ukazovatele popisujúce samotnú cieľovú skupinu v danej oblasti. Všetky aktivity a ich merateľné ukazovatele sú rozpísané v nasledujúcej tabuľke č. 24. Doplnenie tejto tabuľky bude v rámci aktualizácie PHRSR na základe doplnených aktivít do akčného plánu.

Merateľné ukazovatele jednotlivých aktivít

Opatrenie	Aktivita	Názov	Typ	Merná jednotka	Zdroj overenia výstupov a výsledkov
Podpora a rozvoj cestovného ruchu	Mestský pivovar	- počet novopostavených zariadení	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Vytvorenie Topoľčianskeho informačného centra	- vytvorenie nového informačného centra - počet nových služieb v CR	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Označovanie významných bodov QR kódmi	- vytvorenie nového značenia - počet označených významných bodov	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
Technická a dopravná infraštruktúra	SMART tabule na autobusových zástavkách	- počet digitálnych SMART tabúl	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Budovanie a rekonštrukcia chodníkov v meste Topoľčany	- dĺžka zrekonštruovaných chodníkov	výstup	m	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Obnova a modernizácia verejného osvetlenia v meste Topoľčany	- počet zrekonštruovaných lúčov verejného osvetlenia	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Zavádzanie SMART prvkov v energetike	- digitalizácia energetiky - počet nových služieb v energetike	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Budovanie cyklistickej infraštruktúry	- dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	m	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Renovácia podchodu v meste Topoľčany	- počet zrenovovaných podchodov v meste	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba miestnych komunikácií, dopravnej infraštruktúry a statickej dopravy	- dĺžka zrekonštruovaných komunikácií	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa

	Rekonštrukcia a revitalizácia autobusovej stanice s okolím	- počet zrekonštruovaných budov	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	SMART riešenia v bezpečnosti a doprave	- vytvorenie bezpečnejšej dopravy - počet nových služieb v doprave	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Vybudovanie kanalizácie v časti Veľké Bedzany	- dĺžka vybudovanej kanalizácie	výstup	m	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Odkanalizovanie priemyselného parku Práznovská cesta	- odkanalizovaný priemyselný park - počet vybudovaných ČOV	výstup	počet	
<i>Občianska vybavenosť</i>	Revitalizácia vnútroblokov	- počet revitalizovaných vnútroblokov	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Envirocentrum Vila Topoľčany	- počet vybudovaných envirocentier	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Informačný systém	- vytvorenie nového informačného systému - počet nových služieb	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
<i>Modernizácia e energetickej efektívnosti verejných budov a školskej infraštruktúry</i>	Energetická efektívnosť verejných budov	- počet energeticky zefektívnených budov	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Budova na ul. 17. Novembra	- počet obnovených budovy	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Dom politických strán	- počet zmodernizovaných kultúrnych budovy	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Modernizácia budovy radnice	- počet revitalizovaných kultúrnych budovy	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
<i>Zdravotnícka infraštruktúra a služby</i>	Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti	- počet postavených zariadení v oblasti zdravotnej starostlivosti	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa

<i>Kultúra a kultúrna infraštruktúra</i>	Modernizácia priestorov Galérie	- počet zmodernizovaných kultúrnych priestorov	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Umenie a média v Topoľčanoch	- počet nových služieb v oblasti kultúry	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
<i>Celoživotné a inovatívne vzdelávanie</i>	Vzdelávanie pre rozličné skupiny obyvateľov	- vytvorenie vzdelávanie pre rôzne skupiny obyvateľov - počet nových služieb v oblasti vzdelávania	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
<i>Sociálna vybavenosť a služby verejnosti</i>	Seniorské záhradky	- počet vytvorených záhradiek	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	SMART opatrovateľské služby	- počet zavedených služieb	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
<i>Šport, športová infraštruktúra a voľný čas</i>	Modernizácia športovej infraštruktúry	- počet zmodernizovaných zariadení v športovej oblasti	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Revitalizácia detských ihrísk	- počet zrevitalizovaných ihrísk	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Park športovcov	- obnova oddychového miesta - počet obnovených miest	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Modernizácia stolnotenisovej haly	- počet zrevitalizovaných zariadení	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Modernizácia futbalového štadiónu	- počet zrevitalizovaných zariadení	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Modernizácia mestskej plavárne a očistných kúpeľov	- počet zmodernizovaných zariadení	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Modernizácia mestského kúpaliska	- počet zmodernizovaných kúpalísk	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa

<i>Rozvoj bývania</i>	Centrum aktívneho bývania	- počet vybudovaných centier	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
<i>Verejné priestranstvá a vzhľad mesta</i>	Centrum aktívneho bývania	- revitalizované verejné priestranstvá	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
<i>Environmentálna infraštruktúra</i>	Rozšírenie kompostárne v meste Topoľčany a jej vybavenie potrebnou technikou	- modernizácia kompostárne - počet nových služieb v odpadovom hospodárstve	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Obnova a rozšírenie zberného dvora	- počet obnovených priestranstiev v odpadovom hospodárstve	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
<i>Systém nakladanie s odpadmi</i>	Digitalizácia odpadového hospodárstva	- počet nových SMART služieb v odpadovom hospodárstve	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa
	Realizácia stojísk polopodzemných kontajnerov	- počet umiestnených kontajnerov	výstup	počet	ITMS, ŠÚ SR, Záverečný účet mesta, Konsolidovaná záverečná správa

Zdroj: vlastné spracovanie

6. PLÁN VYUŽITIA ZDROJOV VRÁTANE FINANČNÉHO PLÁNU

6.1 Finančný plán

PHRSR predstavuje integrovanú stratégiu, ktorej implementácia zahŕňa opatrenia realizované mestom, príp. ďalšími rozvojovými partnermi. Tieto opatrenia môžu byť financované z rôznych zdrojov. Stratégia tiež obsahuje opatrenia, ktoré zatiaľ nie sú finančne pokryté, ale financovanie ktorých je v dokumente navrhnuté.

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta je jeho schopnosť v priebehu realizácie programu rozvoja zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Preto je pri realizácii jednotlivých projektov nevyhnutné finančné plánovanie.

Každý projekt musí mať vlastné spolufinancovanie buď z vlastných zdrojov alebo z úverových bankových zdrojov, príp. sponzorov. Je potrebné vopred plánovať svoje finančné toky a vyčleniť pre každý rok realizácie projektu, resp. projektov, potrebné financie. Tieto financie sa musia stať súčasťou rozpočtu mesta a sú účelovo viazané na jednotlivé aktivity.

Na finančné zabezpečenie cieľov, úloh a aktivít bude mesto využívať finančné prostriedky predovšetkým z verejných a rôznych iných zdrojov:

- z rozpočtu mesta Topoľčany (vlastné zdroje),
- z rozpočtu Nitrianskeho samosprávneho kraja,
- z rozpočtu mikroregiónu SOTDUM,
- zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev a Úradu Vlády SR),
- štátne účelové fondy (Environmentálny fond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),
- bankové úvery,
- príspevky od právnických a fyzických osôb,
- sponzorské príspevky,
- príspevky medzinárodných inštitúcií, organizácií, nadácií a pod.,
- prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi SR a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus),
- európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), ktoré Slovensko čerpá prostredníctvom Partnerskej dohody SR:
 - ✓ operačné programy programového obdobia 2014 – 2020
 - ✓ Plán obnovy a odolnosti SR
 - ✓ Program Slovensko 2021 – 2027

- ✓ dotácie z Európskych fondov
- ✓ štátny rozpočet
- ✓ zahraničné programy
- ✓ iné dotačné programy

Financovanie jednotlivých aktivít bude viaczdrojové, pričom štruktúra zdrojov financovania bude závisieť od aktuálnej finančnej situácie mesta a od vonkajších ekonomických podmienok. Pri získavaní zdrojov pre financovanie aktivít PHRSR sa bude využívať metóda aktívneho vyhľadávania finančných zdrojov. Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít je stanovené kvalifikovaným odhadom, pričom konkrétne rozpočty budú súčasťou žiadostí o nenávratný finančný príspevok alebo žiadostí o dotácie.

Indikatívny finančný plán realizácie PHRSR v €

oblasť	spolu v €
Hospodárska	41 650 000
Sociálna	61 270 000
Environmentálna	4 500 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých aktivít programu sa bude prihliadať na ich potrebu a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj mesta Topoľčany. Najvyššiu prioritu majú aktivity, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy a aktivity riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Do druhej kategórie (vysoká priorita) sú zaradené aktivity vyplývajúce zo všeobecne–záväzných nariadení, strategických dokumentov a investičné projekty s ukončenou prípravnou fázou (spracovaná projektová dokumentácia a právoplatné stavebné povolenie). Tretiu kategóriu (stredná priorita) majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o zdroje EÚ a štátneho rozpočtu. V nízkej kategórii sa nachádzajú projekty zadefinované ako zámery bez ukončenej prípravnej fázy (bez pripravenej projektovej dokumentácie). Prioritizácia a hierarchia projektov bude tvorená na úrovni mestského zastupiteľstva.

7. RIZIKÁ IMPLEMENTÁCIE A ICH PREVENCIA

7.1 Popis rizík a prehľad opatrení na ich minimalizáciu

Riziko spojené s legislatívou, právnymi patreniami a s verejným obstarávaním	Na elimináciu tohto rizika má mesto k dispozícii vždy odborné a skúsené osoby, ktoré zabezpečujú všetky náležitosti týkajúce sa správnej realizácie v súlade s právoplatnými zákonmi na Slovensku a opatreniami v rámci rôznych zmlúv. Mesto Topoľčany týmto eliminuje aj riziko spojené s oneskorenými procesmi v rámci verejného obstarávania a ohrozenia jeho plynulého priebehu.
Administratívne zabezpečenie implementácie programu	O zabezpečenie riadenia programu sa postarajú interní zamestnanci mesta. Takéto zloženie projektového tímu umožňuje syntézu pracovných skúseností zamestnancov a ich odborných skúseností s implementáciou aktivít. Projektový tím bude kompaktný a k výkonu svojich povinností bude pristupovať zodpovedne a s vysokou mierou odbornosti, čím sa eliminuje riziko vzniku následných finančných korekcií súvisiacich s neplnením podmienok zmluvy o poskytnutí dotácie, či iných. V prípade potreby bude prizvaný externý odborník.
Omeškanie realizácie aktivít	Časový harmonogram je naplánovaný s dostatočnou časovou rezervou. Poskytnutie dotácie alebo iných zdrojov však mesto nevie ovplyvniť. Časť aktivít bude financovaných priamo z rozpočtu mesta.
Neschopnosť mesta spolufinancovať aktivity	Financovanie aktivít z dotačných zdrojov bude podmienené prijatím uznesenia mestského zastupiteľstva o zabezpečení spolufinancovania projektov. Ďalším eliminujúcim prvkom je zodpovedné hospodárenie mesta.
Riziká z nedosiahnutia cieľových hodnôt ukazovateľov	Nepredpokladáme nedosiahnutie merateľných ukazovateľov, nakoľko boli naplánované na základe predchádzajúcich skúseností a odborných predpokladov. Každoročná monitorovacia správa nám vyhodnotí dodržanie/naplnenie stanovených MU. V prípade potreby je možné MU upraviť v rámci aktualizácie dokumentu.

8. ODPORÚČANIA A POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE ZO SPRACOVANIA PHRSR

8.1 Záverečná správa

Potreba spracovania nového PHRSR pre mesto Topolčany bola identifikovaná v roku 2021, kedy bolo prijaté rozhodnutie spracovania daného dokumentu. Gestorom tvorby PHRSR bola JUDr. Alexandra Gieciová, primátorka mesta Topolčany. Koordinátorom tvorby PHRSR bola Mgr. Jana Bieliková, riaditeľka Regionálnej rozvojovej agentúry Topolčiansko, ktorá bola zároveň spracovateľom celého dokumentu. Za Projektový referát MsÚ Topolčany koordinovala aktivity Mgr. Katarína Polonská.

Je potrebné zdôrazniť, že tvorba PHRSR sa realizovala počas krízovej situácie na Slovensku spôsobnej pandémie Covid-19, čo do značnej miery eliminovalo možnosti osobných stretnutí, preto boli tieto stretnutia uskutočnené až v roku 2022. S MsÚ sa však telefonicky a e-mailom komunikovalo počas celej doby tvorby PHRSR.

Prípravné práce na tvorbe PHRSR začali v prvej polovici roku 2021 a to zberom relevantných informácií a podkladov pre vyhodnotenie predchádzajúceho PHRSR mesta Topolčany za programové obdobie 2014-2020. Zistenia boli následne konzultované a skontrolované v schválených správach o plnení PHRSR za jednotlivé roky.

Pokiaľ to bolo možné, prebiehali aj osobné stretnutia s vedením mesta a projektovou manažérkou, na základe čoho boli identifikované ciele PHRSR. Tie boli konfrontované s prioritami vedenia a potrebami rozvoja územia, a takto prehodnotené boli jedným zo vstupných materiálov tvorby PHRSR pre nové obdobie.

V roku 2021 a čiastočne aj v roku 2022 prebiehal aktívny zber dát charakterizujúci súčasný stav v meste a zároveň boli zosumarizované štatistické údaje za jednotlivé oblasti. Neskôr prebiehali stretnutia jednotlivých pracovných skupín s cieľom získať kvalitatívne informácie o súčasnom stave v sledovaných oblastiach, zmapovať problémové oblasti, priority ich rozvoja do ďalšieho obdobia. V pracovných skupinách boli zastúpení odborníci, občania mesta, ale aj poslanci a pracovníci MsÚ v Topolčanoch. Aj vďaka týmto stretnutiam uzrel svetlo sveta materiál, ktorý bol neskôr podkladom pre vytvorenie akčného plánu PHRSR – jednotlivé aktivity. Následne na to boli formulované špecifické ciele a opatrenia.

Spracovaná bola aj SWOT analýza, ktorá odzrkadľuje ďalšie plusy a mínusy na území mesta Topolčany.

Po vyhodnotení analytickej fázy tvorby PHRSR bola pripravená Vstupná správa pre spracovanie strategického dokumentu PHRSR mesta Topolčany na roky 2022 – 2030.

V mesiacoch jún a júl 2022 bol rozpracovaný návrh vlastnej stratégie, implementačného plánu, plánu financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR a to aj na základe konzultácií s projektovou

manažérkou, relevantnými zamestnancami MsÚ a vedenia mesta. Finálna podoba dokumentu bola odovzdaná 26.8.2022.

V ďalších krokoch nasleduje proces oznámenia o strategickom dokumente podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a schválenie dokumentu mestským zastupiteľstvom.

8.2 Zdroje informácií

- Atlas krajiny Slovenskej republiky 2002
- www.topolcany.sk – oficiálna stránka Mesta Topolčany
- internet
- MsÚ Topolčany
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030 (v pripomienkovaní)
- Konceptia rozvoja kultúry v Nitrianskom samosprávnom kraji na roky 2021-2027 (s výhľadom do roku 2030) (v pripomienkovaní)
- Regionálna rozvojová agentúra Topoľčiansko
- Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2021
- Štatistický úrad SR
- Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

8.3 Zoznam tabuliek v analytických východiskách

- Tabuľka č. 1 – Organizované podujatia v meste Topolčany v roku 2021
- Tabuľka č. 2 – Zoznam národných kultúrnych pamiatok mesta Topolčany
- Tabuľka č. 3 – Geomorfologické členenie mesta Topolčany
- Tabuľka č. 4 - Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2015 – 2021
- Tabuľka č. 5 – Veková štruktúra obyvateľov v meste
- Tabuľka č. 6 – Vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta Topolčany
- Tabuľka č. 7 – Národnostná štruktúra v meste Topolčany
- Tabuľka č. 8 – Náboženská štruktúra v meste Topolčany
- Tabuľka č. 9 – Množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu za roky 2015-2021
- Tabuľka č. 10 – Prehľad množstva vyseparovaného odpadu v rokoch 2015-2021
- Tabuľka č. 11 - Počet bytov podľa počtu obytných miestností v meste Topolčany k 1.1.2021
- Tabuľka č. 12 – Počet bytov podľa typu domu v meste Topolčany k 1.1.2021
- Tabuľka č. 13 – Vývoj počtu žiakov MŠ a ZŠ
- Tabuľka č. 14 – Počet pracovníkov v školstve v meste Topolčany
- Tabuľka č. 15 – Ekonomická aktivita obyvateľstva
- Tabuľka č. 16 – Odvetvia ekonomickej činnosti
- Tabuľka č. 17 – Majetok mesta a jeho vývoj

8.4 Zoznam použitých skratiek

ČOV – čistiareň odpadových vôd

EÚ – Európska únia

EŠIF - európske štrukturálne a investičné fondy

MsÚ – Mestský úrad

MsZ – mestské zastupiteľstvo

MŠ – materská škola

NUTS - Nomenklatúra územných štatistických jednotiek

OP KŽP – Operačný program Kvalita životného prostredia

OP II – Operačný program Integrovaná infraštruktúra

PHRSR – Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/mesta

PRV – Program rozvoja vidieka

RRA – regionálna rozvojová agentúra

ROEP – konanie o obnove evidencie pozemkov

SODB – sčítanie obyvateľov, domov a bytov

SR – Slovenská republika

MU – merateľný ukazovateľ

ŠR – štátny rozpočet

ŠÚ – štatistický úrad

VÚC – vyšší územný celok

ÚP – územný plán

ÚPD – územnoplánovacia dokumentácia

ZŠ – Základná škola

Z. z. – zbierka zákonov

ITMS - centrálny informačný systém, ktorý slúži na evidenciu, následné spracovávanie, export a monitoring dát o programovaní, projektovom a finančnom riadení, kontroly a auditu EŠIF a Kohézneho fondu

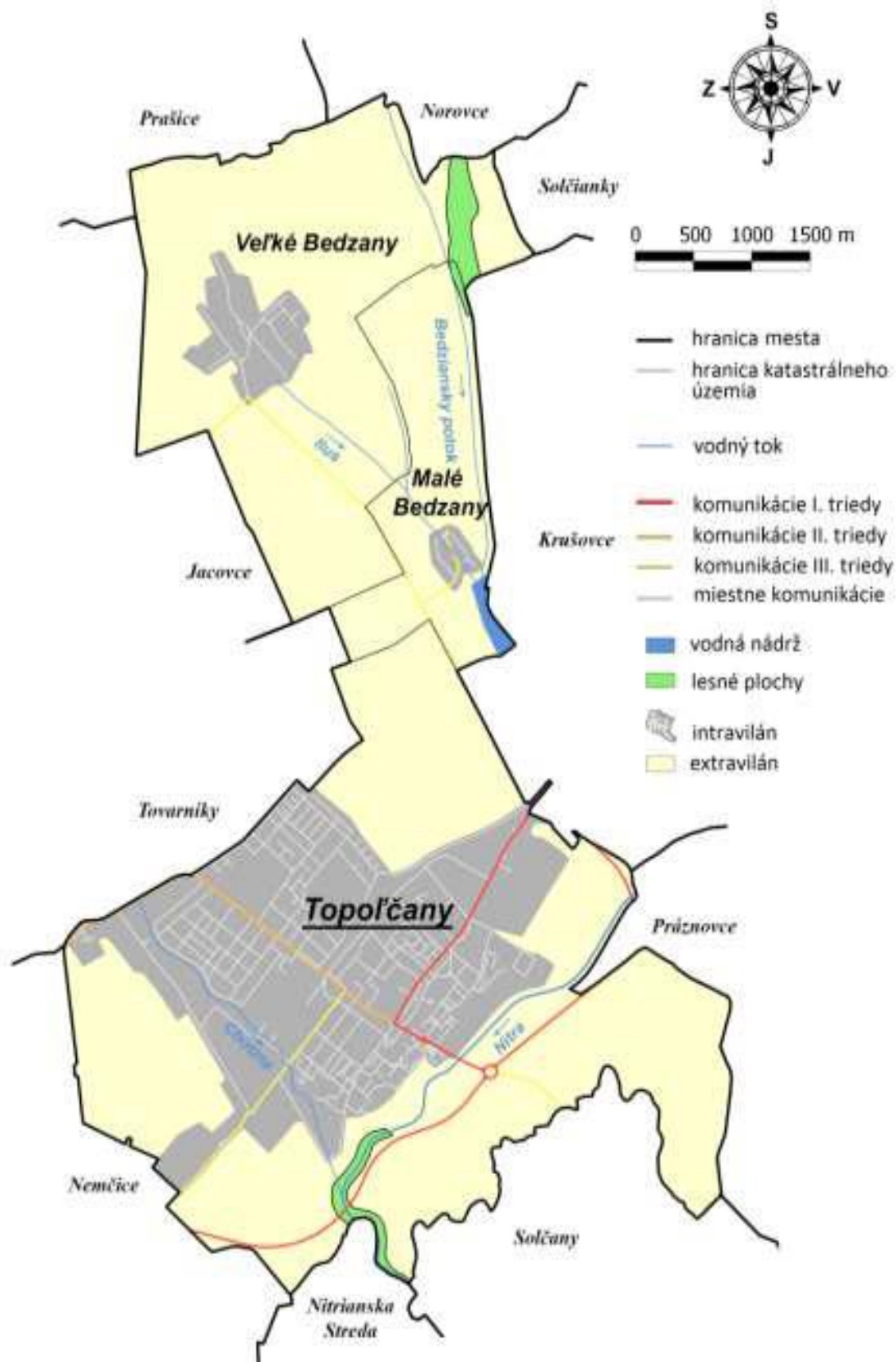
VKM - viacvrstvové kombinované materiály (tetrapaky)

8.5 Prílohy

Príloha č. 1 Katastrálne územie mesta Topoľčany

Príloha č. 2 - Vymedzenie územia mesta Topoľčany

Príloha č. 1 Katastrálne územie mesta Topoľčany

Príloha č. 2 - Vymedzenie územia mesta Topol'čany

